

V **SOKOL SYDNEY**
VESTNIK **AUSTRALIA**

ČERVENEC / SRPEN 2009

FREE LOAN CAR
All Vehicle Servicing & Repairs!

Autolabs[®]
be safe. be sure

Daniel Chermak, Owner and Technical Director

We Wash & Vacuum Your Car!

209 Pittwater Rd, Manly - United petrol station

Phone: 9976 3255

DENTAL IMPLANTS

Missing Teeth?

Dental Implants may be the solution:

- You can talk, laugh and smile without worrying. Your new teeth will be fully anchored and feel just like your own teeth.
- Eat what you like without problems
- Recover your natural smile
- A safe and reliable treatment method
- There is no need to file down adjacent teeth

Dr. J. Mader, Suite 106, "Piccadilly"
222 Pitt Street, Sydney, 2000
Phone: 9264 5210

Our Treatment Solutions

Single Teeth

Multiple Teeth

Dentures

Whether you are missing a single tooth or a complete jaw, we will have a solution to meet your needs. Implants have a totally natural appearance and feel just like your real teeth. Please visit

MAGICAL WHITE CHRISTMAS / NEW YEAR TOUR

Experience the grandeur of the Imperial Cities of old Europe

BRATISLAVA- BUDAPEST - ČESKÝ KRUMLOV - PRAGUE - VIENNA

21 Day Luxury Escorted Tour Departs 26 December 09

It is my pleasure to invite you to experience an unforgettable 21 day escorted, luxury tour discovering the Imperial Capital Cities of old Europe - Budapest, Prague, Vienna, Bratislava - and the UNESCO listed Český Krumlov in South Bohemia.

Discover the rich historical background and contemporary culture of each city as well as the enchanting continental countryside. Our tours include detailed sight-seeing trips with expert local guides, breakfast, dinners, entrance fees, tickets to opera, concert, theatre, etc. The tours include everything except lunches! I accompany each group and make sure you have a truly relaxing and stimulating holiday. Each evening we dine at local restaurants, often to the delightful tunes of genuine gypsy music, the harp or jazz.

Our Tours are known for the sophistication and variety of cultural experiences on offer. In Prague, we will attend the stunning **Prague State Opera**. In this 120 year old opera we will enjoy a performance of **Puccini's La Boheme**. Also in Prague we will experience the typically Czech culture with premium tickets to the **Black Theatre** that will amaze and entertain you! In Vienna we will enjoy a world class **Mozart & Strauss** Concert at the historical Kursalon where the Strauss brothers celebrated their greatest triumphs. As an optional extra you will be able to attend the morning mass at the Hofburg chapel and listen to **Vienna Boys Choir**.

We will welcome the **New Year with a Special Gala Dinner** with entertainment and the local traditions at our luxury Spa hotel in Budapest. Here we can re-energise with Spa Treatments. Find out exactly what the Europeans have been raving about for centuries, all in the comfort of your hotel! The hotel is located in the heart of the city on the historic Margaret Island on the river Danube dividing Buda and Pest.. We'll enjoy a spectacular evening **cruise on the Danube** and see the illuminated Budapest in all its glory! You'll be amazed when we visit the Parliament House decorated with **statues of Hungarian kings**.

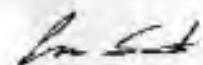
Our tours are personalized - we don't rush, start our sightseeing tours at 10 AM, giving you plenty of time to enjoy the full buffet breakfast. Our leisurely pace includes plenty of free time for individual sightseeing and shopping. As a native of Slovakia I am fluent in the languages of the countries we visit and will take you places that only the locals know about.

This 21 day European Tour is an extraordinary experience at **\$9,995 pp twin share for an all inclusive holiday**. This includes **Return Economy Class Air Fare** with **Emirates, Airport Tax**, 4 & 5 star centrally located hotels, breakfast and dinner daily, comprehensive sightseeing tours, entrance fees, New Year's Eve Gala dinner and entertainment, tickets to Prague Opera & Black Theatre, Concert In Vienna, visit of Budapest Parliament House, Schonbrunn Palace in Vienna, cruise on the Danube, two spa treatments, tipping and portage. Single Room Supplement \$1600.

In Budapest we'll welcome the **New Year** with a **Special Gala Dinner** with entertainment and local traditions and the following day we'll enjoy a **New Year's Day concert**. All this in the comfort of our luxury Spa hotel on the historical Margaret Island located on the river Danube that divides Buda & Pest. Here, you can benefit from the thermal pools and rejuvenate with two Spa Treatments! We'll enjoy the Grand city, including the impressive **Neo Gothic Parliament House** where the Crown Jewels are displayed. In the evening set sail on a **Private cruise** on a spectacular Danube to see Budapest in all its illuminated glory.

To book download the Booking Form from www.europeanspatours.com.au and return with deposit of \$1,000 per person to European Tours.

Please do not hesitate to call me if you would like to know more. I look forward to hearing from you.

Eva Santo
Director/Tour Leader
Eva's European Tours

Contact Details:

Phone: (02) 9449 1786
Mobile: 0419 999 565
Email: eva@spatours.com.au

EDITA BERNTSEN B.A., LL.B.
SOLICITOR AND ATTORNEY

7 ST PAULS ST, RANDWICK NSW 2031

**ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA POSKYTUJÚCA
SLUŽBY V ROZLIČNÝCH OBLASTIACH PRÁVA**

Právnu poradu si môžete zaistiť na:

TEL: (02) 9399 9374 MOB: 0423 056 884

FAX: (02) 9326 6012 EMAIL: eberntsen@optusnet.com.au

Nabízím překladatelskou službu na veškeré práce z češtiny do angličtiny
zejména překlady legálních dokladů a v oblasti zpravodajství, beletrie (literatury, rodinné biografie), zdravotnictví, sportu, médií apod.

Alena Jirásková

Schválená překladatelka NAATI

(National Accreditation Authority for Translators and Interpreters)

+61 409 677 522

czlink@hotmail.com

H. G. Mayer & Co.

**METROPOLITAN TAXATION SERVICES (BANKSTOWN) PTY. LIMITED
ACCOUNTANTS & TAXATION CONSULTANTS**

Phone: 9707 1833

**All Mail to:
P.O. Box 58
Yagoona 2199**

**Cnr Dutton St, & The Crescent,
Yagoona 2199**

Vážená sestro, vážený bratře,

PŘÍSPĚVKY na rok 2009 \$ 25.00

Dovolujeme si Vás zdvořile upozornit, že členské příspěvky jsou nyní splatné. Dle nových klubových Stanov členské příspěvky je nutno uhradit do konce ledna 2009. Šek nebo Money Order prosím vystavte na „Sokol Sydney Ltd“. Nezapomeňte též napsat svoje jméno a adresu.

Příspěvky 2009	\$ 25.00
Příspěvky 2008 (pokud nezaplacené)	\$ (\$ 25.00)
Dar na Věstník	\$
Dar na údržbu Národního domu	\$
Celkem	\$

SOKOL SYDNEY LIMITED

ČLEN SVĚTOVÉHO SVAZU SOKOLSTVA

16 Grattan Crescent, Frenchs Forest, NSW 2086

ACN 000 378 736

www.sokolsydney.com

Číslo 4

Ročník LVII

Červenec/srpen 2009

Number 4

Volume LVII

July/August 2009

LAUREÁT CENY JANA MASARYKA GRATIAS AGIT 2000

Print Post Approved PP 239732-00003

**THE SOKOL SYDNEY PROGRAMME OF ACTIVITIES MAY BE
HEARD ON 02 9452 5617**

Mistr Jan Hus byl upálen v Kostnici 6.7.1415

OBSAH

Slovo starosty a pokladníka	6
Ohlasy čtenářů	7
Sokolské pluky Stráže svobody	9
Letem světem	11
Žalov	15
Dopis velvyslance ČR	16
Dopis Generálního konzula ČR	17
Upozornenie veľvyslanectva SR	18
Jan Hus	18
Postřehy z návštěvy rodné země	21
V dobách bojů o Slovensko	25
Abeceda komunistických zločinů	28
Vzorně provedené kotrmelce	30
Kino Ponrepo	31
Humor	32
Perly a perličky	33
The Unwanted Amphibian	36
OSN lze o globálním oteplování	39
Rok 2008 byl nejchladnějším	39
Klaus: Oteplování neexistuje	40
Eurabia has a capital: Rotterdam	40
In the casbah of Rotterdam	41
Paní Hudečková a její mocnářství	41
Z tajů krás české řeči	44
Básniřka Hana Gerzaničová	46

VĚSTNÍK

Dvoutměsíčník Sokola Sydney.

Obsah publikovaných článků nemusí být totožný s názory redakce. Vyhrazujeme si právo články upravit.

Redakční rada:

B Šindler, P Čermák

Telefon redakce:

02 9981 4765

Email:

petevasyd@hotmail.com

Věstník se též nachází na

internetové stránce

www.sokolsydney.com

Příští uzávěrka Věstníku:

2.9.2009

**(Vždy první středa
v každém lichém měsíci)**

Z PERA STAROSTY

Vážení sokolové, sestry, bratři a krajané,

Za pár týdnů nám zimní období bude odcházet a mnozí z vás se už určitě těší na teplé počasí. Nevím, jestli někteří z našich krajanů byli postiženi „swine flu“. Doufám, že nikdo!

Náš Národní dům dostal ale jinou nemoc, která pochází asi od zdejší státní vlády, od které ta infekce přišla na náš Council a my jsme se té nemoci také nevyhnuli. Nemoc se nazývá „Building Code of Australia“; začala roku 1996 a stala se silnější tento rok. Má několik různých bacilů, které jsou popsány na 22 stránkách námi draze zaplacené zprávy (\$2,433.75). Vyjmenuji zde jen některé. Jsou to: Fire Resistance and Stability; Compartmentation and Separation; Protection of Openings; Fire-resisting Construction; Fire Hazard Properties – Floor, Walls and Ceilings; Smoke Hazard Management; Smoke detection and Alarm Systems; Emergency Lighting, Exit Signs and Warning Systems.

Nevím, kolik peněz nás budou stát léky na uzdravení z této nemoci. Teď jen čekáme, až náš zdejší Council nám pošle „Prognozu“ nemoci Národního domu.

Nazdar Jan Jelínek

ZPRÁVA POKLADNÍKA

Prosíme zahraniční odběratele Věstníku, aby pokud možno platili předplatné v australských dolarech, většinou jde „draft“ od banky předem objednat. Za převod z jiné měny nám banka účtuje 10.50 australských dolarů. Jen poštovné do zahraničí za ročních 6 čísel bylo opět zvýšeno na 25.20 AUD. Prosíme zahraniční odběratele aby nám laskavě v budoucnu zasílali 30 AUD místo dosavadních 25 AUD, pokud si to ovšem mohou dovolit. Děkujeme za pochopení.

Dary a předplatné na Věstník celkem \$485; fond na údržbu Národního domu \$15. Mnoho díky všem dárcům.

Členské příspěvky - Upozorňuji, že **PŘÍSPĚVKY \$25 NA ROK 2009 BYLY SPLATNÉ DO 31/1/2009**. Někteří členové ještě nezaplatili za rok 2008 a mnozí za rok 2009.

Věstník: předplatné pro nečleny je \$25 na kalendářní rok od 1.1. do 31.12.2009.

Vydání: celkem \$22,026.75 z toho mimořádné byly náklady na generální opravy umývárny a WC \$14,875.34 a poplatek za povinnou protipožární inspekci a zprávu \$2,433.75.

Dary na Věstník a údržbu sokolského Národního Domu obdržené od 1.5.2009 do 30.6.2009:

Anonym AB	50	Siegl D V	25	Ganz V	25
Kucera O	25	Rehak J	30	Henrich J	25
Černá M	20	Slezáček O	50	Vacek J	25
Hosáková J	20	Bonyhady V	25	Kráska P	10
Franc P&M	50	Benda M&S	25	Dohnal J	40
Pomej J	30	Hajná M	25		

Prosím vystavujte všechny platby na „**Sokol Sydney Ltd**“ s uvedením na jaký účel, se zpáteční adresou a zašlete na adresu: **Sokol Sydney Ltd, 16 Grattan Crescent, FRENCHS FOREST NSW 2086**.

„SOKOL SYDNEY LTD“ (nic nevynechávat ani nepřidávat) na šeku nebo „Money Order“ je teď jediný „Payee“ australským bankám přijatelný. Prosíme použijte jen tento název pro všechny platby.

Stvrzenky jsou vždy přiloženy k následujícímu Věstníku.

Petr Čermák

**MÁTE JIŽ ZAPLACENÝ 2009 VĚSTNÍK \$25?
MÁTE JIŽ ZAPLACENÉ ČLENSKÉ PŘÍSPĚVKY \$25?**

Ohlasy čtenářů Věstníku

...s velkým potěšením jsem četla články p. Skřivánka a p. Procházky s kterými sto-procentně souhlasím. Pamatuji si jako dvanáctiletá na karikaturu „Ben Ešeda“, která měla velké oslí uši a posměvačný text. Bylo to ve večerních novinách (Večerní slovo?) p. Stříbrného. Říká to hodně o svobodě tisku v republice a rovněž o toleranci, i když nucené, p. Beneše. Nedávno ho dokonce někdo nařkl, že zpronevěřil nějaké peníze. Sám p. Masaryk se vyjádřil (jak i podotýká p. Skřivánek), že počátek odboje finan-oval Beneš z vlastní kapsy. Žil v těžké době a Mnichov byla „no win“ situace. Nevíme, jak by to dopadlo druhou cestou, ale určitě by zas bylo plno kritiky. Dr. Beneš věnoval celý život i zdraví národu a bylo by to křivdou do nebe volající, kdybychom jeho zásluhu neuznali. P. Skřivánku i p. Procházko, díky.

Julie Halašková Chatswood NSW

...posílám článek do příštího Věstníku, i když jsme trochu z ruky pořád nás sokolské záležitosti zajímají. Byl to po dlouhou dobu náš velký zájem a věnovali jsme mu hodně času. Naše děvčata v Sokole vyrostla a zažila plno hezkých chvil.

S nejlepším úmyslem psáno pro sokolský Věstník.

Jako snad každý, kdo doma hovoří mateřštinou a je vzdálen tisíce mil od země, kde je tato řeč, řečí úřední, patřím k těm, kdo čtou krajanský tisk.

Jako dlouholetí členové Sokola dostáváme pravidelně Věstník. Došlo i číslo Květen/Červen 2009. Když jsem došla ke statí „Perly a perličky-sokolské i nesokolské“ – citují: „...**došlo ku zapeklité slovní přestřelce ... (nečekaně vyvolané sestrou jednatelkou a namířené proti bratru pokladníkovi)...**“, něco se ve mně zadrhlo! Musím dodat, že jsem byla přítomna na Valné hromadě a dokonce jsme s manželem vážili dosti dlouhou cestu ke kýženému cíli. Věděla jsem proto, že „přestřelka“, o které se v Perličkách hovořilo, nebyla ojedinelá, ani jediná. Z pomyslých pistolí se zakouřilo několikrát! Leč proto se schůzují a diskutuje, aby každý mohl svobodně projevit svůj názor. (Kromě toho v síle diskuze, například za parlamentem, ještě hodně pokulháváme.) Shrnuto do jedné věty, poznámka se mě dotkla. Považovala jsem ji za nevhodnou, zcela zbytečnou a navíc urážlivou vůči setře jednatelce.

Když jsem o týden, či dva později narazila na „**Otevřený dopis a odpověď**“ v Novinách, moje první reakce byl nesouhlas. Nesouhlas s tím, že se sokolské problémy řeší mimo sokolský Věstník k tomu určený. Později jsem došla k závěru, že se sestra jednatelka nejspíš obávala, že by bratr pokladník, který je zároveň jedním z redaktorů Věstníku, její „otevřený dopis“ neuveřejnil.

Mám rovněž určité znalosti na poli účetnictví, včetně devítileté funkce pokladníka Co-operativu v našem nynějším bydlišti. Když mě moje předchůdkyně funkci předávala, zdůraznila, že každý jednotlivý člen má právo klást otázky a požadovat vysvětlení, a já naopak, jako pokladník, jsem povinna každému na otázku odpovědět, doložit, podložit a zdůvodnit. Toto by mělo být heslo každého dobrého pokladníka, bez ohledu na to, jakou společnost zastupuje, neboť jak je známo, pokladník peníze pouze spravuje a podle potřeby vydává či přijímá, nikoliv vlastní.

Zatímco do nedávné doby zdrojem příjmů pro udržování a chod sokolského domu byly sokolské zábavy, koncerty, akademie a jiné sokolské akce – čili největší část financí pocházela od členů samotných – dnes se budova pronajímá různým klubům a získávání peněz nabírá rychle podobu „businessu“. To byl důvod, proč se na Valné hromadě uvažovalo o zvolení druhého pokladníka, nebo alespoň pomocníka, který by pomáhal při zpracovávání účtů a rozdělil si tak s nynějším bratrem pokladníkem zodpovědnost i práci.

Je velice smutné slyšet například od bratra pokladníka poznámku: „kdyby tam nechodily cvičit tři nebo čtyři cvičenky (jedná se o členky Sokola), mohli bychom tělocvičnu pronajmout za více peněz někomu jinému!“

Bratři a sestry, Sokolovnu jsme si postavili svépomocí pro nás Sokoly! Je pravdou, že v dnešní době už by nás pouze naše sokolské akce „neužily“. Starých a věcí oddaných členů ubývá a nový přírůstek je mizivý, ale vždycky bychom měli dávat Sokolovnu v první řadě k dispozici Sokolům! Zkoušet získávat nové členy i za předpokladu, že se zorganizuje akce, která nepřinese takový úspěch, v jaký se doufalo.

Co dodat – obdivuji nezištnou práci všech členů výboru a fandím všem, kteří si ještě pamatují sokolské heslo: **Ni zisk, ni slávu....**

Věřím, že neztratíme ani bratra pokladníka, který věnuje velkou část svého osobního volna sokolské práci, ani sestru jednatelku, která pomáhá vždycky ochotně kdykoliv

je potřeba přiložit ruku k dílu, a že tenhle mráček rychle odpluje a zase vysvitne sluníčko nad naším sokolským životem v Sydney.

Dále prosím výbor Sokola, aby znovu zvážil a prodiskutoval návrh přesunout zábavy ze Sokolovny do RSL klubu. Určitě by to pomohlo RSL klubu, ale nemyslím, že by z toho měl Sokol nějaký užitek. Ubyla by práce se stavěním a odklizením stolů, s mytím skleniček a podobně, ale to by nevyvážilo fakt, že náš Národní dům by byl ještě více závislý na cizích klubech. Zažila jsem zábavy v požárních hangárech, kde nebylo ani zdaleka tak hezké prostředí, jaké poskytuje sokolovna, kde bylo teplo a útulno lidskou soudržností.

Se sokolským „Nazdar!“ s. Marcela Dobrovská Mudgee NSW

Redakce Věstníku dále uveřejňuje pro informaci čtenářů text shora zmíněného „Otevřeného dopisu“ tak jak byl uveřejněn v sydneyjských „Novinách“ bez oprav a úprav následovaný vyjádřením výboru Sokola Sydney.

Otevřený dopis, odpověď na článek Perly A Perličky uveřejněný v Sokolském Věstníku Květen Červen 2009.

Pro ty kteří nečetli Věstník cituji nasledovné:

Rozvinula se také debata o poměrně nákladných úpravách a opravách a došlo ku zapeklité slovní přestřelce (mezi sestrou jednatelkou a bratrem pokladníkem nečekaně vyvolané sestrou jednatelkou a namířené proti bratru pokladníkovi).

Je to skutečně pravda že jsem vstala ale byla jsem po prvních slovech usazená bratrem Župním starostou jako dítě první třídy základní školy a tím jsem se stala terčem nadávek a urážek a pro vedení Sokola (starosta a pokladník) jsem se stala persona non grata v Sokole.

Od té doby co jsem se stala členkou výboru jsem pracovala, prodávala jsem v bufetě na všech akcích se svou oddanou pomocnicí Dankou a vždy jsem byla první která se hlásila když byla potřeba někde pomoci a když jsme začali pronajímat halu čistila jsem každý týden se speciálním strojem podlahu, abychom Sokolu ušetřili peníze. Taky jsem nosila bábovky a šetřila peníze pro Sokol.

Na Valné hromadě jsem vstala a chtěla jsem promluvit k dlouholetým členům Sokola, kteří ho vybudovali a doteď ho podporují a kteří si myslím mají právo vědět o unikátním systému účetnictví zavedeným bratrem pokladníkem v Sokole.

Já mám rozsáhlé zkušenosti a vědomosti o systému účetnictví a tak vím o čem mluvím. Šeková knížka Sokola má dva podpisy a jak nám to sdělil bratr pokladník je tady kontrola, to však není docela pravda, protože členové výboru viděli že bratr starosta podepisoval prázdné šeky pro bratra pokladníka, tedy kde je ta kontrola? Podle vyjádření obou je to přijatelný a legální způsob. S tím bych taky souhlasila, kdyby bratr pokladník nám taky předložil doklady o tom co nakupuje, ale podle jeho vyjádření výbor Sokola na to nemá právo. Vymlouvá se na auditora. Já věřím, že doklady předložené auditorovi souhlasí do posledního centu, ale protože auditor je nezávislý jeho nezajímá a ani neví co výbor Sokola odsouhlasuje k nákupu. To však zajímá členy výboru a mělo by to taky zajímat členy, kteří do Sokola dávají svoje peníze. Bratr pokladník nakupuje pro Sokol a za nákupy platí svou osobní kreditovou kartou a pak si vypisuje šeky s účtu Sokola na svoje jméno. Tyhle šeky jsou od 3 až do 4 tisíce dollarů podle toho kdy a co nakupuje. To dělá taky bez odsouhlasení výborem, ale je to taky podle něho legální. Výbor Sokola se usnesl, že každý nákup se má odsouhlasit a zapsat do zápisu co se i dělá v případech když některý člen potřebuje něco jako například nové rádio na aerobics, nebo míče na volejbal. O tom co nakupuje bratr pokladník nikdo nemá ponětí. Když jsem se ho zeptala proč nám nedává odsouhlasovat svoje nákupy tak řekl, že si přece nebude dávat odsouhlasovat nákup toaletního papíru. Já jsem nevěděla, že Sokol používá nejdražší toaletní papír na světě za 4 tisíce dollarů. Kdybych to byla věděla tak jsem ho používala s větším respektem.

Já nechápu proč vlastně Valná hromada volí členy výboru, když my nemáme právo o ničem rozhodnout, nemáme právo vidět žádné doklady, jen výsledné sumy příjmů a výdeje ve finanční zprávě bratra pokladníka a taky nemusíme o ničem vědět.

Takový způsob jednání jsem zažila jen v Československu za totality z které jsem utekla stejně tak jako mnozí z vás.

To jsou moje slova které jsem chtěla říct na Valné hromadě co jsem tady napsala je skutečný stav v Sokole a pravda a to mi potvrdí taky členové výboru.

Judith Dlask jednatelka Sokola Sydney

Vyjádření výboru Sokola Sydney k „Otevřenému dopisu“ (Noviny 11.-24.5.2009, strana 4).

Výbor Sokola Sydney na své schůzi konané 15. června 2009 projednal a schválil následující:

„Otevřený dopis“ byl uveřejněn bez vědomí výboru Sokola Sydney. Jelikož je zřejmě motivován snahou o vyřizování osobních účtů než čímkoliv jiným, byli jsme nejdříve v pokušení celou tuto nechutnou záležitost ignorovat. Nicméně po další úvaze jsme dospěli k přesvědčení, že lidé, mající na mysli dobro Sokola si zaslouží, aby věci byly uvedeny na pravou míru.

Současný systém účetnictví Sokola Sydney existuje beze změny po desetiletí a jelikož se plně osvědčuje v praxi nebyl nikým dosud pozměněn.

Finanční výkaz se všemi detaily jednotlivých nákupů je předkládán každý měsíc výboru k diskusi a ke schválení. Doposud byl vždy schválen jednomyslně.

Účetní knihy jsou na požádání kdykoli k dispozici všem členům výboru k prostudování. Každý šek vystavený na běžný účet Sokola je plně dokumentován příslušnými doklady.

Sokol Sydney je právem hrdý na otevřenost svého finančního hospodaření. Je patrně jedinou krajskou organizací která v každém vydání dvouměsíčního Věstníku uveřejňuje ve Zprávě pokladníka jak celkové vydání za předchozí období tak jmenovitě všechna vydání mimořádná.

Výbor považuje za nepravdivé a jako takové odmítá vývody a závěry pisatelky týkající se forem finančního hospodaření jednoty a pokládá její jednání za zavrženíhodné.

Tímto považujeme tuto záležitost za skončenou a na další podobné pomlouvačné dopisy nehodláme reagovat.

Za výbor Sokola Sydney
Jan Jelínek, starosta

Redakce Věstníku v duchu výše otištěného stanoviska výboru tímto korespondenci na téma „Otevřeného dopisu“ uzavírá a další příspěvky v této věci nebudou uveřejněny.

SOKOLSKÉ PLUKY STRÁŽE SVOBODY Jan Waldauf (Pokračování 2)

Význačný sokolský pracovník a redaktor „Kanadského Sokola“ bratr Jan Waldauf (autor vynikajících dějin Sokola pod titulem „Malé dějiny – velké myšlenky“) měl tuto přednášku v Torontu v listopadu 2008. Redakce Věstníku ji považuje za natolik závažnou, aby zde byla uveřejněna na pokračování v plném rozsahu. Dnes tedy přinášíme další pokračování.

Situace na Slovensku byla během listopadu 1918 i nadále nevyjasněná a nepřehledná a Maďarsko od svých plánů na udržení Slovenska neustupovalo.

Po popsaném již neúspěšném pokusu o ustavení dočasné slovenské vlády v čele s Vavrem Šrobarem, která musela po několika dnech Slovensko opustit, zahájila Čs. vláda jednání diplomatickou cestou a vyslala do Budapešti jako zplnomocněného vyslance Milana Hodžu. Jeho mise však nebyla úspěšná. Teprve na zásah Edvarda Beneše v Paříži musela 3. prosince vydat maďarská vláda rozkaz k vyklizení Slovenska. V Paříži byla pak také dohodnuta prozatímní demarkační čára, která měla budoucí Slovensko oddělovat od Maďarska.

Dne 7. prosince byl Vavro Šrobár znovu jmenován ministrem, tentokrát „s plnou mocí pro správu Slovenska“. Pro obsazení Slovenska mohl se Šrobár tentokrát opřít již o mnohem mocnější síly, než v listopadu, kdy se s jednotkou 250 mužů prvně pokusil provést obsazení Slovenska. V prosinci s ním na Slovensko nastoupily dvě divize italských legií a tak již 12. prosince se mohla vláda přesunout do Žiliny a 29. prosince byly obsazeny Košice. Všude se však naráželo na pasivní odpor maďarského úřednictva, které zemi zcela ovládalo, a na vylidněných nádražích a u telegrafů muselo vojsko nechávat ve službě svoje muže. Na severu došlo při obsazování Popradu a Kežmarku také ke konfliktu s polskými jednotkami. - Útok na Bratislavu byl zahájen až 30. prosince. Při obsazování Bratislavy českými jednotkami byla maďarským obyvatelstvem města vyhlášena generální stávka, která se pak šířila po dalších slovenských městech s maďarskou nebo pro-maďarskou většinou. Došlo k rabování a protizidovským pogromům a v bezpečnostních složkách nastal úplný chaos.

V této situaci dostal 2. února 1919 starosta ČOS dr. Scheiner telegram, v němž bratislavský župan Zoch žádal vyslání sokolů do Bratislavy „pro udržení pořádku“. Na jedinou výzvu uveřejněnou v Českém slově se okamžitě přihlásilo 1,200 sokolů z Prahy, 880 z českého venkova a 400 z Moravy, kteří v sokolských krojích ihned odjeli do Bratislavy. Slovenští činitelé později prohlásili, že jen příchodem sokolů se zabránilo násilnostem, případně i krveprolití a župan Zoch ve svém poděkování sokolstvu uvedl: „Vedomie, že za nami stojí 2,000 sokolov spôsobilo, že ďábelský nápor nepriateľa bol zlomený. Sokolom ich ochotu a obetavosť slovenský ľud nikdy nezabudne, a ostane nám ich bratislavské chovanie vždy vzorom národnej obetavosti a ukáznenosti.“

Situace se opět změnila v březnu 1919, kdy byla v Maďarsku prohlášena sovětská republika. Její vojsko vpadlo v květnu na Slovensko a obsadilo značnou část jeho území včetně Košic, Prešova, Lučence a Nových Zámků. Československá armáda nebyla schopna náporu Maďarů čelit a musela ustupovat. Opět musel zasahovat z Paříže Edvard Beneš a docílil, že Dohoda vydala notu, žádající zastavení maďarského postupu. Béla Kun, vůdce maďarských sovětů, nato reagoval 16. června 1919 založením Slovenské sovětské republiky se sídlem v Prešově, která trvala do 7. července.

Když v této situaci došla 3. června z Bratislavy sokolstvu naléhavá žádost o pomoc, vyhlásila Česká obec sokolská mobilizaci a odvodů svého členstva. Dva dny na to, 5. června, již odjel první sokolský oddíl na Slovensko. Druhý oddíl následoval 10. června. Celkem se k sokolským odvodům, které skončily 20. června, dostavilo 86 tisíc sokolů. Z toho bylo 35 tisíc uznáno schopných vojenské služby v poli, 32 tisíc schopných týlové služby, 19 tisíc k vojenské službě nezpůsobilých.

Z odvedenců schopných vojenské služby v poli byly utvořeny čtyři sokolské prapory, dvě sokolské jezdecké čety a dvě sokolské cyklistické setniny. Plánované ustavení dalších sokolských jednotek včetně dělostřelecké baterie již nebylo uskutečněno, neboť tvrdý postoj diplomacie z Paříže ukončil útok maďarských komunistů. Byli donuceni k uzavření příměří a Rudá armáda musela do 5. července 1919 Slovensko vyklidit. O dva dny později bylo dokončeno obsazení celého území Slovenska československou armádou.

Na připravovaném obsazení Slovenska bylo pozoruhodné, že československé vojenské velení nevlastnilo téměř žádné mapy. Pověřenec Čs. státu ve Vídni dr. Tusar byl proto požádán o intervenci v geografickém ústavu ve Vídni k zaslání 500 map generálních a 300 map speciálních celého Slovenska. - Zda a kolik těchto požadovaných map se podařilo dr. Tusarovi ve Vídni opatřit, jsem v dostupné literatuře nemohl zjistit.

Činnost jednotek ustavených během sokolské mobilizace v červnu 1919 je stručně shrnuta v následujícím přehledu:

První sokolský prapor byl sestaven v Praze 4. a 5. června v síle 450 mužů. V Brně byl doplněn 180 moravskými dobrovolníky, v Bratislavě 240 dalšími dobrovolníky. V Bratislavě se účastnil bojů při obsazení bratislavského předmostí.

Druhý sokolský prapor - moravský - byl ustaven ve dnech 6.-11. června a měl 660 mužů. Byl nasazen podél řeky Moravy od Brodského po Děvín.

Třetí sokolský prapor - český - byl ustaven 8. června v Praze. Měl 500 mužů a na Slovensku konal službu v Popradu, Levoči, Kežmaroku a Spišské Nové Vsi, pak ve východním Slovensku a na Podkarpatské Rusi. Podílel se na střežení Úžockého průsmyku, kde docházelo k častějším přestřelkám s polskými hlídkami.

Čtvrtý sokolský prapor byl sestaven v Praze od 6. do 12. června. Měl 450 mužů a konal službu mezi Žilinou a Popradem.

Sokolské jezdecké čety byly dvě, každá měla 25 mužů. Vykonávaly strážní službu v okolí Komárna a později na moravském úseku do Děvína.

Sokolské cyklistické setniny byly rovněž dvě. První, ustavená v Praze, měla 150 mužů se 126 koly a dvěma motocykly. Na Slovensku vykonávala s četníky bezpečnostní službu v okolí Slovenského Nového Města.

Druhá cyklistická setnina byla ustavena v Brně. Měla 102 mužů, počet kol a motocyklů nebyl uveden. Setnina byla rozdělena na skupinky po dvou až třech mužích, a tyto skupinky byly přidělovány jednotkám jako spojky.

Zmíněné samostatné sokolské setniny a jednotky ustavené za sokolské mobilizace trvaly jen krátkou dobu několika měsíců. Samostatné sokolské setniny měly celkem 1,067 mužů; byly ustaveny v listopadu 1918 a jejich činnost byla ukončena v únoru 1919, kdy byly začleněny do 2. dobrovolnického pluku čs. armády. Jednotky ustave-

né za sokolské mobilizace měly celkem 2,362 mužů; byly ustaveny v červnu 1919 a jejich činnost byla ukončena v září 1919, kdy byly rozpuštěny.

Na rozdíl od nich Sokolské pluky Stráže svobody, ustavené v listopadu 1918 na šest měsíců, byly ve skutečnosti ve službě prakticky celý rok, až do listopadu 1919. Celkový stav čtyř pluků sokolské Stráže svobody byl 9,600 mužů, z toho 8,142 členů Sokola, 1,408 členů DTJ, 30 členů Střelecké obce a 20 studentů.

Následující přehled je stručným popisem rozsahu jejich činnosti a služeb.

První pluk sokolské Stráže svobody, ustavený 22. listopadu 1918 v Praze, měl ve svém stavu 3,050 sokolů, 700 příslušníků DTJ, 30 členů Střeleckých jednot, 20 studentů, celkem 3,800 mužů. Vykonával strážní a pořádkovou službu v Praze a okolí a 2,800 mužů z toho konalo službu také na Slovensku, kde měl pluk 18 padlých a 60 raněných. Pluk postavil celkem tři prapory a byl rozpuštěn 20. listopadu 1919.

O činnosti tří praporů I. pluku uvádím jen několik stručných údajů:

I. prapor 1. pluku v síle 500 mužů byl v únoru 1919 vyslán na Slovensko, kde byl posádkou v Trenčíně a vykonával strážní službu. Za všeobecné stávky, která vypukla 12. února, byl převelen do Bratislavy na posílení tamní posádky a k výkonu strážní služby. V Bratislavě založil také sokolskou jednotu a podílel se na kulturním životě města. V noci z 3. na 4. června byl převelen do Komárna, kde spolu s jinými útvary vytvořil vojenskou skupinu, které velel major francouzské armády Bonneau. 7. června zahájil prapor s celou skupinou útok na Nové Zámky, 10. června postoupil na rozkaz generála Mittelhausera ve směru na Štúrovo (Parkán) a sváděl těžké boje u obce Dubník (Čúz). 18. června ustoupil zpět do Nových Zámků, odkud 20. června zahájil novou ofenzivu, která byla ukončena 24. června. 2. července byl stažen do Bratislavy, kde vykonával strážní službu do října, kdy byl odvelen do Prahy a 21. listopadu byl rozpuštěn.

II. prapor 1. pluku konal od 26. února do konce dubna strážní službu na Moravě. 14. června byl převelen na Slovensko do malackého úseku. 12. srpna byl odvelen do Bratislavy, kde se v noci na 14. srpna účastnil obsazení Petržalky a kde do začátku října vykonával strážní službu v hraničním pásmu. 6. října byl odvelen do Prahy, kde byl koncem října rozpuštěn.

III. prapor 1. pluku byl 26. června odvelen k strážní službě do Brna, 29. července pak do Bratislavy, kde se účastnil obsazení Petržalky a kde do 2. září vykonával pohraniční strážní službu. 12. září se vrátil do Prahy a v říjnu byl rozpuštěn.

Druhý pluk sokolské Stráže svobody, ustavený 4. prosince 1918 v Českých Budějovicích, měl ve svém stavu 2,140 sokolů a 160 členů DTJ, celkem 2,300 mužů. Vykonával strážní službu v jižních Čechách, na Těšínsku a na Slovensku, kde padli dva muži a 30 jich bylo raněno. Pluk postavil celkem tři prapory a byl rozpuštěn 19. listopadu 1919.

(Pokračování)

LETEM SVĚTEM

Dlouholetý vydavatel **Kanadských listů** ing. Mirko Janeček mi v červnu napsal vlastní rukou několik přátelských řádků a kromě jiných několika jiných výstřížků přiložil i výtisk posledního čísla svých Kanadských listů s vlastnoručním podpisem na první stránce. Poděkoval jsem mu zvláštním dopisem, ale i takto bych mu rád poděkoval za jeho milé řádky, za poslané jim podepsané poslední číslo K.L. a vůbec bych mu rád pověděl, že zánik jeho časopisu vytvořil citelnou mezeru v českém zahraničním tisku. Mirko Janeček řídil a vydával Kanadské listy po dvaadvaceti let – a to je věru velmi dlouhá doba. Přinášely především zevrubné informace o československém odboji za druhé světové války, o osudech našich vojáků a byly vždy plny nejrůznějších zpráv i zpráviček o těch nejrůznějších událostech v naší republice, v Kanadě a vůbec na celém globu. Nebylo snad žádné podstatné události, kterou by Kanadské listy nebyly zaznamenaly. Mirko Janeček se v únoru 1948 zúčastnil studentského průvodu na Hrad a byl také potom v Pardubicích vyslýchán, souzen, ale osvobozen. Jsme tedy inženýru Janečkovi všichni zavázáni hlubokým díkem za veškerou jeho plodnou práci, kterou věnoval po ona dlouhá léta československé i české věci a zahraničnímu českému tisku. Po přečtení onoho přátelského dopisu jsem se znovu pídil po zmínce o ukončení činnosti Kanadských listů v jejich posledním čísle o němž jsme referovali v prosincovém čísle našeho Věstníku minulého roku a ne-

dopídl jsem se ani zmínečky. Mirko Janečku, vážený a milý příteli, srdečný dík a vyslovení zaslouženého uznání Tvé obětavé práce ti posílá Bořek Šindler s redakcí našeho Věstníku v Sydney a s jeho čtenáři. Buď zdrav a uživej dalších dlouhých let. Nazdar!

Březnový **American Sokol**, tištěný jen anglicky, se neúnavně zabývá strategickým plánováním a uvádí také jména těch členů, kteří mají to strategické plánování na starosti. Jen anglicky? Proč ne. Jen když je koho oslovovat, v té řeči neb oné. A zřejmě koho oslovovat je.

Melbournské červnové vydání sokolského listu **Kvart** má na titulní straně obrázek Národního divadla s připojeným krátkým textem o jeho historii. V časopise je i glosa Karla Zálanského o vzniku českého divadla v Melbournu, jehož zakladatelkou byla paní Anna Zamrazilová. Ta se potom také přičinila o založení českého ochotnického divadla i v Jižní Austrálii. - Dovidáme se také o přípravě výuky ve školách v České republice o „dobrých mravech“. - Květnový Kvart vzpomíná květnového úmrtí Bedřicha Smetany v roce 1884 a připomíná nám, že jeho velká díla jako třeba Má vlast, opery Hubička, Tajemství a Čertova stěna, vznikla až po jeho ztrátě sluchu. - Alena Wostrá tam také hovoří o „podzimním máji“ Karla Hynka Máchy i se svým anglickým překladem některých statí. Takže máj si v květnu přišel na své i v australském podzimku.

V květno-červnovém čísle **Českého dialogu** Evy Strížovské jsou pravé poklady. Kromě jejího úvodníku v němž nám oznamuje svou nedočkavost vypravit se na „chatičku“ ke Slapům nalézáme hojnost informací odtud a odjinud, o tom i onom. Chcete-li se dopátrat proč se Češi nedostavují k volbám, dovíte se to ze stránky dvacet jedna. Tam je zaindexováno čtrnáct důvodů, jako třeba „obecné znechucení občanů politikou“ nebo „skandály prominentních politiků“ anebo to, že „občané nejsou přesvědčeni o užitečnosti a účinnosti voleb“ - nu a co? Neplatí totéž i o jiných zemích? Nic přece nového pod českým sluncem. Komunisté volí ovšem v sevřeném šiku - a pak ať tedy ti Češi doma nehudrují. Jak si ustylají, tak si lehají. Kdo si nevidí za konec nosu ten nesmí očekávat politické zázraky. - Jistý Ivan Pop vydal prý dějiny Podkarpatské Rusi a to by mohlo být velice zajímavé počtení. - Zajímavé poznámky o životě hudebníka a spolupracovníka V&W Jaroslava Ježka jsou bohužel nepodepsány, je to přesto zajímavé čtení. - Chcete se ale trochu poučit o jazzové novinářině Jany Koubkové? Dočtete se o ní z pera Marty Fialkové. Chcete se vydat cestou do hlubin města Prahy a tam objevovat divy objevů pražských archeologů, jako například prozkoumat na staroměstské straně Vltavy zachovaný původní oblouk Juditina mostu? Vydejte se tam s Martinou Fialkovou. Chcete na skok do Mnichova k českým krajanům a pohovořit s nimi? Skočte si tam s Martinou Fialkovou. Chcete se poučit o půlstoletí trvání Laterny magiky? Učiňte tak s Martinou Fialkovou. Chcete v Praze koupit byt? Jak to výhodně vyřešit vám poradí značka M.F. O vynikajícím českém hudebním skladateli si přečtete článek Fenomén Martinů podepsný Martinou Fialkovou. Tatáž Martina Fialková referuje o budapeštském jarním festivalu 2009 a o Sadu zachránců dětí se dočtete pod značkou MaF. Nevíte co je to Snark? Prostudujte si zasvěcenou stať o jeho lovení - kýmže stylisovanou? Martinou Fialkovou. O Otovi Ulčovi v PEN klubu píše MaF - kdo by také jiný. O troskách hradu Krakovce a o pobytu na něm před odchodem do Kostnice poutavě píše - nu přece Martina Fialková. S rozvázným dobrodruhem Mirkem Lukešem hovořila, o rozhovoru referovala a o pouti Golema do Klánovic zajímavou snůšku řádek stvořila Martina Fialková. Referát o Mezinárodním Českém klubu pak věcně podala značka MaF. Vynechal jsem cosi? Pravděpodobně ano. Milá Martino Fialková, potěšilas čtenářstvo, protože píšeš živě a čtivě a známe Tě dobře i z minulých vydání. Tvé paní šéfce, té co chytá na Slapech pstruhy, mohlo být hej, fialka to všecičko navoněla vůní jarních květů.

Vraťme se na chvíli k **Novinám** ze srpna minulého roku. Objevuje se tam zevrubné pojednání o polském velkofilmu Katyně natočeném režisérem Wajdou. Mladší generace toho moc o Katyni vědět nebudou, ale my starší dobře pamatujeme tu hrůzu. Poblíže východopolské vsi Katyně totiž bolševici zavraždili desítky tisíc polských důstojníků - ne desítky, ne stovky, ne tisíce - kteří v Sovětském Svazu hledali během německého útoku v roce 1939 před německou záští útočiště. Sověti je zajali, chladnokrevně odpravili ranou do týla a mrtvá těla zakopali do obrovitého společného hrobu. Tak se jednak mstili Polákům za ponižující porážku, kterou polská armáda generála Pilsudského zasadila v roce 1920 rudé armádě na březích Visly, když se bolševici snažili prorazit Polskem do Evropy a Evropu, především samotné Německo, uchvátit a zbolševisovat, a jednak plnili svůj plán systematického vybíjení polské inteligence. Během tažení proti Sovětům pak Němci obrovitý katyňský společný hrob objevili,

v okupované Evropě se však tehdy odmítalo uvěřit, že onen zločin provedli bolševici a věřilo se, že ho provedli zákeřně Němci. Nakonec se ovšem ukázalo, že to byli přece jen bolševici, kdo má Katyň skutečně na svědomí. Wajda si dal s tímto filmem, který v Austrálii sotva shlédneme, velkou práci, snad i proto, že jeho vlastní otec byl jako důstojník polské armády jednou z obětí katyňského zverstva. Jak se zdá, i nynější ruská vláda odmítá otevřít tu část archivů, která obsahuje záznamy o Katyni. – Katyňský zločin je právě jedním z těch bolševických zločinů, o němž by se mělo po Evropě a vůbec po světě hovořit a uvažovat – „liberální“, tedy většinou levicoví žurnalisté ovšem zločiny komunistů strkají diskretně do koutka. Nepochybují ale, že Poláci sami se postarají, aby Katyň nebyla zapomenuta. A také aby třeba mladí Češi netvrdili, že jen „ty dlouhý fronty na banány“ jsou to, nač si z bolševické éry pamatují. – Další Noviny nedošly, pokud vím, ani mně ani Sokolu v Sydney.

Červnový **Čechoaustralan** přináší v glose Miloše Ondráška o jeho návštěvě k „příbuzným“ na Borneu různosti týkající se Darwinova díla a také díla brněnského Gregora Mendela zmínku o vakovlku psohlavém. Člověk má taková biologická pojmenování ovládat, ale já zkroušeně doznávám, že vakovlk psohlavý se v mém slovníku dosud nevyskytoval. Nevěděl jsem také, že to je tasmanický tygr. Díky Milošovi Ondráškovi a Čechoaustralanu to dnes už vím. V témže čísle se dočítám, že počet kaplanů v české armádě se má zvýšit na čtyřicet, polovina prý z nich mají být katolíci. Protože je dnes česká armáda poměrně nepočetným útvarům, bude pak těch duchovních mezi českými vojíny asi habaděj. Neměl by jeden z nich chuť nahradit nám v Sydney pana pátera Šimka? – V jeho červencovém čísle prozrazuje Barbara Semenová to, že „místo jejího srdce“ v Praze je Novotného lávka na Smetanově nábřeží, tedy ono i mně posvátné místo před Smetanovým muzeem. Je to opravdu kouzelný koutek Prahy s nádherným výhledem na Karlův most, Malou Stranu a Hradčany, s doprovodným hučením jezu. – Padlo mi do oka i zevrubné ocenění Stanislava Volka hereckých výkonů Evy Sitteové a Zuzany Fořtové ve hře Pavla Kohouta Cyanid o páté provedené nedávno v bondayském Pavilonu v Sydney i jeho bystré a výstižné Kohoutovy hry jako takové. – Zajímavé je i pozorování Milana Dubského v Čechoaustralanu o Praze – „Krása, kultura a urbanistika Prahy byla tvořena a cizelována nejen talentem, vzdělaností a rozumem vlastního lidu, národem Čechů, ale i v úzké spolupráci a propojení s vyjimečnými osobnostmi, umělci, vědci, řemeslníky, učenci i pedagogy dalších národů po celá staletí...“. Titulní stránka tohoto červencového vydání je ve znamení portretů legend české populární hudby – Karla Gotta a nedávno zesnulého Waldemara Matušky. „Ubírám se pomalu od Zofína směrem k Novotného lávce, přede mnou hradčanské panoráma, sladkobolná vůně lip – den je krásný, pohlednicový. S Waldou v něm odchází jedna éra této země, jedna nezapomenutelná část našich životů“ loučí se pak se zesnulým sama šéfredaktorka časopisu.

Západoaustralský **Klok** si své červnové vydání namířil přímo na prasátka. Vlastně na jejich zabíjačku. Na titulní stránce se na nás soustřeďuje hlava čuníka obložena uzenými pokroutkami několika druhů. Navzdor tomu, nebo spíše snad právě proto hned na příští stránce se dočítáme, že „Australčania si svoju rostúcu váhu príliš nepripúšťajú...“, takže do jitriček se pusťte o té zabíjačce v Perthu s lehkou myslí. Potom si na zadních stránkách najdete k rozluštění sudoku a jiné taje tam čtenářům předložené.

Na titulní stránce **novéhoPolygonu** nacházíme mísu překrásných kraslic s přáním veselých velikonoč – a člověk si uvědomí, že ten časopis není jen tak marně pod vedením ženy s vybraným vkusem. NovýPolygon je barvitý i obsahem a naši Australané Ondrášek i Moc nám toho svým osobitým způsobem opět pověděli hodně. Dejme ale nejprve slovo Ludku Frýbortovi, a všimněme si jeho slov o výchově romských dětí v České republice. V Lidových novinách se totiž jistý pan Dominik Lukeš domáhá zavedení romštiny jako vyučovacího jazyka do romských škol, protože prý romské děti jsou těžce handicapovány v českých školách neznalostí vyučovacího jazyka. Na což Luděk Frýbort pádně odpovídá: „Také naše exulantské děti přicházely do školy neznalé jazyka vyučovacího; avšak, ký to div, během jednoho roku ten nedostatek vesměs dohnaly a prospívaly pak různě dle míry svého nadání či lajdáctví, nikoli však lingvistické zběhlosti“ odpovídá mu Luděk Frýbort a pokračuje: „Nikoliv, rozsáhlý pane Lukeši. Překážkou romských dětí na cestě ke vzdělání není jazyková bariéra, nýbrž nízká míra zájmu, a to jak jich samých, tak a zejména jejich rodičů...“ a uhodil ten hřebíček na hlavičku. – Odstavce úvah, názorů a rozborů Jiřího Ješc jiskří jako vždy vtípem a vzdělanou polemikou ve statích pojednávajících především o událostech v České republice a ve světě vůbec a autor nás v nich též upozorňuje, a to je

zcela namísto, že „Chamberlainové a Daladierové žijí“ – hear hear! - Vlastmil Poracký suše konstatuje, že Evropa neví kam směřuje a my (Češi) že nevíme kam chceme ve svém kritickém článku právě oněmi slovy nadepsaném. Eminentně zajímavý je i zveřejněný dopis Jiřího Nedomy adresovaný předsedovi senátu České republiky, v němž „navrhuje, žádá a varuje“ mimo jiné „zveřejnit kompletní seznamy příslušníků StB a milic od jejich vzniku až po současnost a zmapovat jejich současnou činnost v politice a ekonomické sféře...“ a také například „v zásadních dokumentech EU výslovně prosadit požadavek přerušení kontinuity komunistického práva ve všech členských zemích EU“. Nu, nápady jsou to vynikající, což o nápady by ani nebylo. Bohužel, na přímluvy soudruhů Rychetského a Jičínského Havel dokázal komunistické právo zachovat a jeho kontinuitu v republice samefácky trpět... NovýPolygon je prostě snůškou klenotů a nelze je zde všechny ani přebrat, ale není možno vynechat zaznamenaní rozhovoru Milana Šimáčka s filosofem, sociologem a katolickým teologem profesorem Tomášem Halíkem, rektorem universitního kostela Nejsvětějšího Salvátora na Starém Městě pražském. Na otázku „Jak vnímá současná česká společnost největší křesťanskou církev?“ profesor Halík odpovídá „Je to často bohužel velmi podobný obraz jaký měla nacismem otrávená německá společnost na počátku války o Židech nebo jaký mají muslimští extrémisté o Západu: většinou karikatura, jednostranný 'obraz nepřítele', utkaný z předsudků záměrné propagandy a zveličení či zobecnění skutečných chyb...“. Snad by se i dalo dodat, že pokračující morální krise v České republice je snad právě výsledkem všeobecné náboženské laxnosti. – JUDr Milan Hulík samozřejmě chrlí oheň na současnou českou justici a zasametovaný právní řád jako semeniště nespravedlností a přehmatů českých soudů... Dalo by se vyzvedávat, upozorňovat, citovat a citovat, ale nedostatek místa velí - zastavit! Tož tedy raději přibrzdíme.

Canberská **Beseda** vydaná pro duben/červen přináší na titulní stránce tam obvykle vkládanou krásnou malbu tatranské Kriváně, ale jinak se v ní dočítáme prakticky jen o dění v canberském klubu a pročítáme zprávy o jeho pilné činnosti. Pardon, omyl. Nacházíme tam rozluštění hlavolamu z minulého čísla a také nové hlavolamy. Pokoušel jsem se tento nový hlavolam rozluštit – marně ovšem. Tento hlavolamový přínos je ovšem povzbudivým a pestrým koutkem Besedy!

Vydavatelé **Krajanského listu** ve své upřílišněné skromnosti snad předpokládají, že jejich časopis se čte jen u nich. Proto asi uvádějí, že tento časopis vychází v Burbank Qld. My z Nového Jižního Walesu to „Qld“ rozluštit dovedeme, ale což ti zámořští? Spíše mně ale na té první stránce květnového vydání vadí, že pod krásnou fotografií květin pro svátek matek stojí „Best wishes to all mother's“ a „Happy mother's day“ jako by to ani nebylo množné číslo. My to našim milým Queenslandským rádi odpouštíme, nemáme jim za zlé ani nečíslování stránek. Snad nám prominou naši všetečnost. Na té a té stránce pak básní Jindřich Degan o tom, že Také náš čas ani moc nechvátá, prabáby dnes rodí paterčata. Nu, prosím.

Ne že bych nechával to nejlepší nakonec, беру to normálně tak jak se mi to dostane pod ruku. Ale ve vídeňských **Svobodných novinách** obvyčejně najdu tu nebo onu zajímavost. Věděli jste třeba, že vídeňskou státní operu, tedy vídeňský operní dům, zkonstruoval český architekt a že jím nebyl nikdo jiný než architekt Josef Hlávka? Já rád přiznávám, že jsm si toho nebyl vědom. A přece! V Praze byl jeden z mostů přes Vltavu po něm pojmenován, a to Hlávkův most vedoucí z Holešovic na pravý břeh řeky. Vídeňské Svobodné listy z června přinášejí referát o onom pozoruhodném vídeňském architektonickém díle Josefa Hlávky, rodáka z Přeštic u Plzně. Byl to „vídeňský stavitel, český architekt, evropský mecenáš“. Toto Hlávkovo dílo, jedna z nejznámějších pozoruhodností města Vídně, totiž oslavilo v květnu stočtyřicáté narozeniny slavnostním večerním představením Mozartova Dona Giovanniho za přítomnosti prominentních rakouských a českých hostí, kteří pak také během přestávky měli příležitost účastnit se vernisáže výstavy, která divákům představila tvůrce a stavitele onoho novoromantického klenotu města Vídně. Nu prosím, nejen tedy nejslavnější generál a vojevůdce rakouské monarchie Radecký z Radce, ale i architekt rodem z Přeštic se za Habsburků proslavili. Ono se o tom mnoho dříve nepsalo a nehovořilo, Češi raději zdůrazňovali svoje důsledné utlačování za režimu z rakouské Vídně, ale teď pomalinku vychází na světlo, že ono soužití v rakouském mocnářství mělo i světlejší stránky... - Druhé červnové vydání těchto novin pak přináší – mimo mnoha jiných zajímavostí - hojně ilustracemi doplněnou zprávu o setkání sokolů za nevšední účasti návštěvníků z různých zemí světa v „Tyršově Oetzu“ během uplynulých svatodušních svátků. Taková setkání sokolů v Oetzu byla před léty iniciována mnichovským Soko-

lem a účast prý každým rokem vzrůstá. – Jsou tu přede mnou i čísla z května – co číslo to celá kupa pozvánek na ty nejrůznější čaje, dýchánky, závody, večere a jiné společenské události. Dikonce i jejich Klub českých turistů běžně pořádá výlety sem i onam a ví-deňské noviny o nich přináší podrobné reportáže. Raději to ani neprohlížet a ne-blednout závistí. Oni jsou holt ti vídenští poblíže pramene a mohou si tu parádu do-volovat. Moře a vegemite ale nemají, heč!

Světlem i dnes kroužil a dokroužil Bořek Šindler

Žalov.

Dlouholetá členka Sokola Sydney sestra **Blažena Pohlová** navždy odešla 2. července ve věku 81 let. V minulosti podporovala ona i celá její rodina naši jednotu účastí na všech společenských akcích a pravidelně vodila své děti na sokolská cvičení. Nejbližšími pozůstalými jsou její manžel dvaadevadesátiletý Antonín a dvě vzdělané děti syn Václav, lékař-specialista a dcera Anna, ředitelka školy. Budiž jí australská země lehká.

Poděkování sestry Maříkové

Sestra Liduška Maříková děkuje za krásný článek ve Věstníku o její zesnulé dceři Ludmile (Lydia) Stevens CSM. Také děkuje všem bratrům a sestrám, kteří přijeli na pohřeb do Canberry. *(Toto mělo být uveřejněno v předcházejícím čísle Věstníku ale nedopatřením se tak nestalo.)*

ČECHOAUSTRALAN

ČECHOAUSTRALAN, nezávislý celoaustralský krajský list se již přes půl roku těší značné oblibě krajanů v Austrálii i v České republice. Časopis spojuje české a australské aspekty našich životů, - vrací se k příběhům krajanů a jejich vzájemnosti a zároveň se věnuje tomu, co nás Čechoaustralany zajímá v obou zemích - v Austrálii i v České republice. ČECHOAUSTRALAN čerpá inspiraci a síly z vlastní prožité historie, ale zabývá se i současnými problémy, všim tím, co se nás dotýká v těchto dnech, co nás trápí a ještě lépe, z čeho máme radost.

Předplatte si zaslání měsíčníku za roční cenu \$40 na adrese ČECHOAUSTRALAN: - ČECHOAUSTRALAN, P. O. BOX 1008, HAWKSBURN, VIC 3142, - šeky na účet ČECHOAUSTRALAN. *Ukázkové číslo zdarma.*

Přejeme příjemné počtení a těšíme se na Vaše dopisy, názory a příběhy. Co Čechoaustralan, to příběh!

JURAJ CHMIEL
VELVYSLANEC ČESKÉ REPUBLIKY

V Canbeře, dne 01.07.2009

Vážení krajané a přátelé České republiky,

u příležitosti právě skončeného Předsednictví ČR v Evropské Unii (CZ PRES) bych vám všem chtěl poděkovat za spolupráci při výkonu této prestižní a nesmírně významné funkce.

I díky vám a krajaňským spolkům, kterých je řada z vás členem, proběhlo CZ PRES v Austrálii a na Novém Zélandu úspěšně a důstojně. Počářiilo se nám zorganizovat řadu kulturních a společenských akcí, o kterých jsme vás průběžně informovali na našich webových stránkách www.mzv.cz/canberra. I naši australští a novozélandští přátelé tak měli možnost blíže poznat Českou republiku a to prostřednictvím mluveného slova, filmů, klasické hudby a výstav.

V průběhu šesti měsíců vyhrazených rotujícím předsednictví EU, Velvyslanectví ČR v Canbeře i Generální konzulát ČR v Sydney představily Českou republiku a prezentovaly naše předsednictví v Perthu, Canbeře, Melbourne, Adelaide, Sydney, Brisbane a ve Wellingtonu, přičemž v některých městech opakovaně. Velký zájem diváků vyvolaly např. filmy Tajnosti, Občan Havel, René a přehlídka tvorby mladého filmového režiséra D. Ondříčka. Open-air koncert vážné hudby, Bohemian Fantasy, který spolupůřádalo CZ PRES si v Canbeře poslechlo přes 5000 návštěvníků. Zaujaly i plakátové výstavy „Česká Nej I, II“, „ČR památky UNESCO“, „Pocta PET lahvím“, „Bohuslav Martinů“, „Karel Čapek“, „Rukopisy v českých knihovnách“ a filmové plakáty z ateliéru A. Najbrta. Některé z vernisáží výstav byly doprovovzeny mini-koncertem vážné hudby z dílny českých hudebních velikánů. Pracovníci obou úřadů vystoupili na řadě přednášek a prezentačních akcích na různých politických, vzdělávacích a ekonomických fórech. Na výše uvedených webových stránkách je k nahlédnutí i malá fotogalerie z akcí CZ PRES v Austrálii a na Novém Zélandu.

Kromě kulturně společenské prezentace CZ PRES a ČR velvyslanectví a generální konzulát organizovaly řadu politických akcí, vedly různá jednání s australskými partnery a úzce spolupracovaly s velvyslanectvími jiných zemí, která nás zastupovala při výkonu CZ PRES ve státech, kde jsme akreditováni, ale nemáme tam přímé zastoupení (zejména na Novém Zélandu, Fidži a Vanuatu).

Poděkování za odvedenou práci patří i všem mým kolegům z velvyslanectví v Canbeře a pracovníkům Generálního konzulátu v Sydney.

Vážení krajané a přátelé ČR, CZ PRES je sice již za námi, ale to neznamená, že přestaneme s prezentačními akcemi ČR. Naopak, máme v plánu a to i přes celosvětovou finanční krizi, která bohužel postihla všechny bez výjimky, řadu dalších kulturních a společenských akcí. Některé budou v úzké souvislosti s různými důležitými výročími (např. 91. výročí založení Československa, nebo 20. výročí Sametové revoluce), další budou propagovat a prezentovat tu kterou část politického, kulturního, společenského či sportovního spektra ČR. A nesmím zapomenout připomenout i předčasné volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, které se uskuteční ve dnech 9.-10. října 2009 a kterých se můžete zúčastnit i všichni vy, co budete v době voleb pobývat v zahraničí a to za předpokladu, že splníte zákonem stanovené podmínky.

O všech akcích, včetně přípravy na volby, vás budeme informovat prostřednictvím našich webových stránek a krajaňského tisku.

Vážení krajané a přátelé ČR, dovolte mi ještě jednou poděkovat za vaši spolupráci v době CZ PRES a těším se na další společně pořádané akce.

S pozdravem

Juraj Chmiel, velvyslanec

EU2009.CZ

České předsednictví
v Radě EU

Czech Presidency
of the Council of the EU

Présidence tchèque
du Conseil de l'UE

2009

GENERÁLNÍ KONZULÁT ČESKÉ REPUBLIKY V SYDNEY

**169 Military Road, Dover Heights NSW 2030, fax: 02 9371 9635, telephone: 02 9581 0111
e-mail:sydney@embassy.mzv.cz, website:www.mzv.cz/sydney**

V Sydney dne 15. května 2009

Vážení krajané,
oznamujeme Vám, že dne 29. dubna 2009 došlo ke změně telefonního čísla
Generálního konzulátu ČR v Sydney.
Telefonní číslo: 02 95810111
Faxové číslo: 02 93719635 - zůstává nezměněno
Prosíme Vás o rozšíření této informace co nejširšímu počtu krajanů.
S pozdravem
Vít Kolář
generální konzul

Dne 12. května 2009 bylo vyhlášeno ve Sbírce zákonů nařízení vlády č. 122/2009
Sb., o odškodnění studentů vysokých škol, kterým bylo v období komunistického
režimu z politických důvodů znemožněno dokončit studium na vysoké škole, a které
nabývá **účinnosti dnem 1. srpna 2009.**

Dle tohoto nařízení vlády má nárok na přiznání a vyplacení jednorázové peněžní
náhrady ve výši 100 000 Kč osoba, která:

- 1) je **rehabilitovaným studentem**, tj. rozhodnutí o jejím vyloučení bylo zrušeno
zákonem o mimosoudních rehabilitacích a toto zrušení je potvrzeno rehabilitačním
dekretem příslušné VŠ, kterým bylo rozhodnutí o vyloučení ze studia prohlášeno za
neplatné,
- 2) je **státním občanem České republiky**,
- 3) byla **studentem vysoké školy**, která měla sídlo na území, které je součástí území
České republiky, a tato osoba
 - a) byla vyloučena z řádného studia z politických důvodů v období
od **25. 2. 1948 do 31. 12. 1956, a**
 - b) podala žádost o odškodnění nejpozději **do 31. prosince 2011**

Žádost se podává Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy, Karmelitská 7, 118
12 Praha 1.

Více informací naleznete na stránkách Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Generální konzulát České republiky v Sydney si dovoluje oznámit, že další pracovní
sobota proběhne dne **12. září 2009 od 09:00 do 11:30 hod.** Sjednejte si prosím
termín na telefonu (02) 9581 0111 nebo emailem passports_sydney@mzv.cz.

Mili krajané,

Rádi bychom Vás upozornili na volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, které
proběhnou dne 9. a 10. října 2009. Základní informace, které budeme postupně
rozšiřovat a specifikovat, naleznete na našich webových stránkách, viz
http://www.mzv.cz/sydney/cz/konzularni_informace/ostatni_informace/volby_do_poslanecke_snemovny_parlamentu.html

Dále oznamujeme, že lidem perzekvovaným komunistickým režimem, odbojářům a
pozůstalým po nich, kterým nevznikl nárok na příplatek k důchodu nebo na zvláštní
příspěvek jen proto, že nepobírají důchod z českého důchodového pojištění, mají od

1. července 2009 nárok na odškodnění. Více informací naleznete na: http://www.mzv.cz/sydney/cz/konzularni_informace/ostatni_informace/lide_perzek_vovani_komunistickym_rezimem.html

Žádáme Vás o laskavé zveřejnění této informace ve Vašich časopisech, rádiích a na webových stránkách.

S přáním hezkého dne,
Jana Tomaskova

Dôležité upozornenie Vevvyslanectva Slovenskej republiky v Canberre.

Vevvyslanectvo Slovenskej republiky upozorňuje, že od 8. mája 2009 nebude možné zasíelať žiadosti o vydanie cestovného pasu SR poštou. Všetky žiadosti, ktoré budú zaslané na Vevvyslanectvo SR v Canberre po tomto dátume budú vrátené späť žiadateľom.

Dôvodom uvedeného opatrenia je, že SR ako člen Európskej Únie má povinnosť zaviesť pasy s dvoma biometrickými údajmi. Táto skutočnosť vyžaduje zmenu technológie a osobnú prítomnosť každého žiadateľa na Vevvyslanectve Slovenskej republiky v Canberre.

To znamená, že v období od 8. mája až do ďalšieho oznámenia nebude Vevvyslanectvo preberať žiadosti o vydanie cestovného pasu SR vôbec. V tomto období v prípade núdze môže Vevvyslanectvo SR v Canberre na požiadanie vystaviť Náhradný cestovný doklad, ktorý má však obmedzenú platnosť na dobu max. 6 mesiacov a platí len na jednu cestu späť do SR. Vevvyslanectvo SR sa ospravedlňuje za uvedené a ďakuje za pochopenie.

Dátum kedy sa začnú opäťovne za osobnej účasti preberať žiadosti o cestovné pasy bude uvedený na našej webovej stránke, preto prosím sledujte zmeny a upozornenia uvedené na <http://www.slovakemb-aust.org> v slovenskej jazykovej mutácii.

JAN HUS

* asi 1371 † 1415

Strhující kazatel, který upřímně usiloval o nápravu křesťanské církve, byl rozhodnutím kostnického koncilu upálen jako kacíř. Svými názory připravil pozdější vystoupení Martina Luthera a zařadil se mezi nejvýznamnější předchůdce velkých evropských reformátorů.

1396 mistr svobodných umění

1401 vysvěcen na kněze

1402 ustaven kazatelem a správcem Betlémské kaple

1412 dokončení stěžejních děl (Postila, O církvi)

1415 odsouzen a upálen v Kostnici

„...je nemožné sjednotit církev, spravovat království, prospět lidu a kohokoliv upokojit, nestane-li se tak především skrze zákon Pána Ježíše Krista.“

Do refektáře františkánského kláštera v Kostnici vstupoval Jan Hus s pocitem, že až nyní, po více než půlročním věznění, přichází vrcholná chvíle, kvůli které se do vzdáleného porýnského města vydal. Pohublý mistr pražské univerzity mohl koncil, nejvyšší církevní shromáždění celého křesťanstva, konečně seznámit se svým pojetím a řešením problémů, jejichž naléhavost byla zřejmá. Ve středu 5. června 1415 však očekávaný prostor ke své argumentaci nedostal. Ani účastníci koncilu dost dobře nevěděli, co se vlastně děje. Na počátku zasedání jim bylo oznámeno, že český kacíř bude definitivně odsouzen, čemuž ostatně nasvědčovalo i předčítání žalmu (49, 16-21), recitovaného zpravidla před konečným výrokem při inkvizičním procesu s heretiky. Náhle bylo všechno jinak. Do připraveného scénáře rázně zasáhl římský a uherský král Zikmund Lucemburský, jenž jako světský protektor koncilu trval na tom, aby bylo Husovi poskytnuto veřejné slyšení. Měl k tomu dva důvody. Jednak dal v tomto směru své slovo a zároveň věděl, že slib nemůže poru-

šit, neboť veřejné mínění v Českém království by takovou proradnost budoucímu nositeli svatováclavské koruny neodpustilo. V sále však vypukl zmatek, nikdo si nebyl jist, zda pokračuje soud, nebo začíná učenecká disputace. Jednání bylo proto odloženo až na 7. a 8. června. Hus se zde mohl vyjádřit k článkům, které příslušná komise vybrala jako bludné. Pražský kazatel je ústně vyložil, znění některých artikulů však prohlásil za zkreslené, jiné odmítl, protože je nikdy nehájil. Koncil požadoval, aby se Hus předložených článků zřekl jako celku. To český kněz odmítl. Jeho pře tím skončila. Jako nepoučitelný a zatvrzelý kacír měl být předán světské moci k potrestání. Znamenalo to jediné - smrt v plamenech.

O upálení husineckého rodáka však neprojevoval zájem ani Zikmund Lucemburský, z jehož podnětu se koncil v listopadu 1414 sešel, ani vedení církevního synodu. Ryšavý Lucemburk byl z právního hlediska sice z obliga, neboť jeho ochranný list zaručoval Husovi bezpečí ve sféře působnosti světského, nikoliv církevního práva. Dovedl si však představit, jaká bouře se v Čechách a na Moravě strhne. Vždyť odsouzenec měl desetitisíce přívrženců včetně nejpřednějších šlechtických politiků a královny Žofie. Pro koncil, který zasedal proto, aby provedl zásadní reformu křesťanské církve, bylo zase ožehavé poslat Husa na smrt, poněvadž i český mistr usiloval o nápravu církevních poměrů, byť jiným způsobem než vrcholný synod. Živý Hus, který by odvolal zastávané bludy, byl pro koncil i Zikmunda cennější než popravený kacír. Téměř celý měsíc následovalo přemlouvání, mistr Jan však navzdory zhoršujícímu se psychickému stavu vytrval. Stejně by se do Čech nevrátil a zbytek života by prožil v tichém žaláři. Tvrdil, že kdyby ustoupil, zradil by Krista a boží zákon, tedy absolutní pravdu, již poměřoval vše - včetně svých činů. Ke Kristu jako nejvyššímu a dokonalému soudci se také několikrát odvolal, ačkoliv z právního hlediska byl jeho postup irelevantní. Kristus na nebesích nevykonává přece spravedlnost na pozemském světě přímo, v jeho jménu zde rozhodují a soudí příslušné instituce. Hus však upozorňoval, že se mohou mýlit a že rozhodování nedokonalých lidských bytostí nemusí být nutně ve shodě s božím zákonem nadřazeným světskému i církevnímu právu. Zjednodušeně řečeno: Hus kladl morálku nad právo. Koncil toto stanovisko odmítl; dobře tušil, že ve svých důsledcích otevírá cestu právní a společenské destabilizaci, třebaže Hus stávající sociální uspořádání, vytvořené i podle jeho mínění boží vůlí, nijak nepochyboval.

Vůdčí osobnosti koncilu nepochybně dráždila i odvaha, s níž se zdánlivě nevýznamný pražský kněz stavěl proti názorům nejvýtečnějších učenců. Považovali to za drzost i urážku, chtěli totiž sami poučovat, nikoli být poučováni. Proto Husovi, který přijel do Kostnice dobrovolně v naději, že bude mít příležitost vyložit své představy, dali najevo svou převahu. Uvrhli jej do vězení a jeho proces, zahájený už roku 1410, dostal inkviziční charakter. I s touto možností Hus počítal. Před odjezdem do Kostnice sepsal a zapečetil závěť, která měla být otevřena až po jeho smrti.

Ve dnech, kdy kolísal mezi nadějí v záchranu života a touhou po mučednické smrti, často vzpomínal na přátele, univerzitní kolegy, s nimiž učinil z pražské alma mater kolébkou reformního hnutí, na posluchače v Betlémské kapli, z jejíž kazatelny šířil od března 1402 své myšlenky. Vzpomínal snad i na počátky životní dráhy, kdy se z venkovského mladíka, toužícího po dobře zabezpečeném církevním úřadu, stal kněz, který pochopil, že jeho hlavním úkolem je vykládat slovo boží tak, aby co nejvíce křesťanských duší došlo spasení. Od vysokých nároků vedla přímá cesta k úvahám o nápravě zbytnělé a zbohatlé církevní organizace i celého křesťanstva v duchu Bible a podle vzoru apoštolské i prvotní církve. Hnutí vedené Janem Husem získalo v Čechách a na Moravě po roce 1409 značnou oblibu a politický vliv. I to byl důvod, proč Hus nemohl své příznivce zklamat a nátlaku koncilu ustoupit.

Dnes již víme, že koncil vedl proti Husovi soudní proces poměrně korektně, ve shodě s tehdejší církevní právní praxí, byť se dílčím pochybením nevyhnul. Strohá řeč práva však nemůže nikdy postihnout Husovu mravní velikost, sílu přesvědčení a věrnost nadosobním ideálům, které vyznával až do posledního vydechnutí na kostnické hranici 6. července 1415. Husův význam pochopili nejprve v českých zemích, o sto let později se k jeho odkazu přihlásil Martin Luther a v roce 1999 ocenil zásluhy betlémského kazatele o nápravu církve i papež Jan Pavel II.

"Největší Čech" Reader's Digest Výběr, Praha 2005

Community Partners Program - CPP

Spojujeme komunitu se službami

Polské centrum poradenství a sociální pomoci obdrželo roční grant v rámci programu Community Partners Program (CPP).

Program je zaměřený na starší členy východoevropských komunit.

Hlavní cíle programu CPP:

- pomoc starším Australanům východoevropského původu a jejich pečovatelům v přístupu ke komunitě a k rezidenčním pečovatelským službám, jakými jsou například, balíčky služeb péče o starší lidi Community Aged Care Packages (CACPs), týmy určení potřeb péče Aged Care Assessment Teams (ACATs), zařízení rezidenční péče (hostels nebo nursing homes)
- podpora hlavních poskytovatelů péče v poskytování kulturně i jazykově vhodné péče klientům východoevropského původu

Pracovník programu CPP poskytne informace o dostupných službách a může pomoci napsat doporučení. V rámci programu CPP budou také pořádány informační setkání s cílovými komunitami a poskytovány informace prostřednictvím komunitního média.

Pracovník programu CPP může poskytnout hlavním poskytovatelům péče informace o kultuře a tradicích české komunity a o strategiích organizace kulturně vhodných aktivit pro klienty. Může také zorganizovat informační setkání se zaměstnanci.

Polské centrum poradenství a sociální pomoci připravuje příručku českých kulturních zvyklostí, jež bude pro poskytovatele péče k dostání na požádání za minimální poplatek.

Pro bližší informace kontaktujte pracovníci programu CPP:

**Pondělí - Pátek
9:00 - 16:30**

(02) 9716 0554 nebo (02) 9716 0036
e-mail: cpp@polishwelfare.org.au

NĚKOLIK POSTŘEHŮ Z NÁVŠTĚVY RODNÉ ZEMĚ Bořek Šindler

Skutečně jen malinkou přehršličku postřehů a hned ven s tím prvním. Všude jaro. Všude kolkolem jaro. V Praze od Petřína přes Letnou do Stromovky všechno v květu a samá čerstvoučká zeleň. V květu i bez. B-E-Z. Teplé, nezfalšované pražské české jaro. Květy, zeleň, vůně a ty pocity mladosti a radosti z právě probuzené přírody. Jaro bylo. Jaro zase doma v Praze. Vidíte? Posloucháte? Slyšíte? J-A-R-O. Co víc?

Rodina moudře usoudila, že na letištích musím být dopravován na vozičku. Trochu jsem se při pomyslení na vozičky zarděl a voziček nechtěl brát na vědomí. Rodina však nedala, a znáte jak to je, když rodina „jinak nedá“. Že prý mi táhne na čtyřiaosmdesátku, že poletím sám, že tudíž bez vozičku ani ránu. Kapitulace byla tedy zcela nezbytným klíčem k dalšímu postupu. Takže jsem na ruzyňském letišti - tak jako i na předešlých letištích mnou během letu navštívených - byl hned u korejského letounu vpraven do vozičku a jak mě tak vyvázejí k celníkům, přiznala se ke mně najednou jistá blondýnka a vtiskne mi hubičku. Nastavil jsem i druhou tvář, marně sice leč pln naděje a očekávání. To bylo zklamáno, zjistil jsem ale, že ona odvážná blondýnka byla manželka Jendy Kmenty. Čekala v Ruzyni na odlet do Sydney, zmerčila mne a už se to vezlo. Přistání na rodné půdě mi tedy osladila a moje hrud' se patričně nadmula. A už mě ti vozičkáři provezli celníci a pasovou kontrolou a už mě provázeli brankou k čekajícímu příbuzenstvu. Měl jsem sotva čas zvednout hůl a provolat „Vzhůru na Bělehrad“ a byl jsem zahrnován dotazy, češtinou a nádherou obnoveného a rozšířeného letiště. Ten první postřeh tedy navodila Barbora Kmentová, roztomilá manželička emeritního profesora Kmenty, mého někdejšího spolužáka ze sydneyjské university. A byl jsem opět jednou doma.

A ta krása domova na mě sedla hned při cestě do hotelu. Byl konec dubna, všude ze-leňoučko, všude také čisto, transparenty o výdobytcích socialismu nikde a česká řeč kolkolem. Ubytoval jsem se přímo na Staroměstském náměstí v pomenším hotelu zvaném Černá liška, v hotelu jen s dvanácti pokoji, původně prý postaveném ve třináctém století a pak několikrát přestavovaném. Poslyšte milí přátelé, to Staroměstské náměstí, to je skvost. Já vím, že to víte a že není třeba to opakovat, ale nelekejme se té opakované chvály. Je to prostě skvost nad skvosty. Jeho noční osvětlení je absolutně záračně oslnující. Věž týnského chrámu, radnice, Mikuláš, všechny paláce, roh Pařížské třídy, roh Celetné - nu prostě krása na kráse. Lze tam v noci sedět a divit se a divit. Pravda, hemží se to tam zástupy turistů i v noci, ale i na to si člověk zvykne. Ve dne se to tam hemží kromě turistů od Brazílie přes Kanadu až po Japonsko, Austrálii a Itálii rovněž i četami metařů. Každíčký dlažební kámen je přes den několikrát obmeten, zameten a vymeten, všude svrchované čistoulinko, svrchovaná péče o čistotu. A jen vkročíte do Kaprovy ulice hned vás ovanou ty nejdábelstější vůně, jimiž jste okamžitě svedeni ku hříchu na svém objemu.

V Austrálii vůbec neznámá a nepoznaná vůně uzenářství, libý pach linoucí se svádívě z několika pekařství a z makových, tvarohových a povídkových koláčů v Dlouhé třídě, hypnotické výstavky kremrolí, laskonek, indiánek, pařížských dortíků a čerstvých závinů. Ještě dnes se toho omamování zbavuji jen pozvolna a nerad. Kdo chce ztratit na váze nesmí do Prahy. Ovocné stánky máme v Austrálii honosnější, řeznictví a řezníky upravenější - ale do výšin pražských cukráren se australští takycukráři nedoškrábou nikdy. O pravé uzenosti nemají australští protinožci vůbec páru a vůně chrupavých rohlíčků je v Sydney jevem zcela neznámým. Ale s tím jsme se tu už dávno smířili, že?

Jako pražský rodák už tu Prahu ale nesmím dál chválit. Kam se tam člověk vrtne, všude několikasetletá historie, na Hradčanech, na Starém městě, na Vyšehradě, na Malé Straně. Ne tak kolem Hlubočep, Vysočan, Manin nebo Žižkova a Dejvice jako moderní pražská čtvrt' jsou rovněž prosty turistického ruchu. Mimochodem, všechno kolem stanice metra Hradčanské je k nepoznání rozkopáno, prý na několik let. Ale ony ty Čechy a Morava září skvosty i mimo Prahu. Kam oko padne tam shledá zámeček, hrad nebo alespoň jeho rozvalinu, kostel před stoletími postavený a samozřejmě nádherné lesy. Příbuzní mě zavezli na svou chatu do Jizerských hor, byl jsem tam vůbec poprvé, protože mým českým rájem jsou jižní Čechy, a tam té krásy! Hluboké lesy a zalesněné kopce, jedinečné výhledy na Krkonoše, klid a mír kolkolem. V zimě to musí být ještě násobeno krásou sněhu. A když si člověk zanotuje, jak voda hučí po lučinách, jak bory šumí po skalínách, uvědomuje si znovu a znovu, že to, právě to ta-dy je ta krásná země, země česká a domov můj, náš. Zemský ráj to na pohled. Krás-

nější zemi nikde jinde nenalezneme. Na pohled. Ovšem znovu tam trvale žít, to už je jiná kapitolka.

Spatřil jsem ale opět několik známých tváří i tvářiček. Zašla za mnou na oběd k Černé lišce Dáša Bláhová. Vypadá skvěle, neustále vystupuje tu i onde, práce nad hlavu. Má útulný byt poblíž Národního divadla. Nyní má již vdanou Australanku dceru Máju v Sydney, osmnáctiletého chlapce Čecha jako poleno v Praze. Došlo i k setkání s Evou Strižovskou, na skok a také na oběd v Černé lišce. Celá rozbublaná, ničím neodublatelná, plná elánu a i naděje, že do Austrálie přece ještě jednou zavítá. Na scéně i Garyk Dutka s novou knížkou pohádek a s dětským filmem v kině na Václavském náměstí. Hovorný, skrooptimista, neudolatelný a nápady jakoby z něho padaly. Došlo i na Zdeňka Slouku, ten nás v Sydney opustil už v roce triapadesátém, Amerika ho postavila na stolec universitního profesora, žena Olunka ho před dvaceti léty nechala v Americe stranou, on ale pojal v Praze za druhou choť dosud sličnou a elegantní bývalou baletku. Telefonoval jsem mu - dost marně. On nahluchlý, já nahluchlý. Nešlo a nešlo to prostě. Pak však učinila ona baletka pas de deux, vložila se do našich pomumlů, vytrhla nám energicky telefony z uší a uspořádala schůzku po svém. Došlo k ní, poznali jsme se sice se Zdeňkem, i když jen tak po bedlivějším okukování. Píše do Lidovek a tak kolem, píše knihy, právě bude vydávat životopis Zdeňka Slouky, udělá sem tam pár kroků po Vinohradské třídě, rodné Brno mu nějak upláchlo stranou... Ovšemže i stále ještě cukrující středomanželé Kmentovi, on na nějaký ten měsíc v ekonomickém učilišti, ona na jehlách, shlédli jsme společně operu a s Jendou jsme nemohli nepovečeřet hluboko pod zemí v Klimentovské ulici ve středověké hospodě U Sádlnů - on tu kachnu, i já cosi středověkého a oni usadili Američana s Australanem i když bylo natřískáno. Jednou došla do Lišky i Dominika Déry, nově naangažovaná na svého Sardince. A světe zboř nebo nezboř se. V Národním na té Prodané se společníci - osmdesátiletou, to budiž srozuměno - sedíme, o přestávce na křeslech klábosice - a kdo se nepřežene kolem jako manželé Ingerovi z Queenslandu. Hned po představení se šlo do kavárny Slavie a víte, co jsme si s tím Ingrem dali? Párky. S křenem. I s hořčicí. Všechno kolem grenadiny, kávičky a dortičky a my Australané holt ty párky. Přinesli nám je. Kouřilo se z nich. Byly opravdu uzzené, ne nějaké bezbarvé vykotlaniny bez vůně a uzzenosti. Semlelo se všechno od Redfernu po Sunshine Coast. Byla to druhá sensace. K první došlo, když asi před deseti lety jsme se podobně střetli zcela neočekávaně o přestávce ve Stavovském divadle. Koupit prostě lístek do loterie, i když nevyhrát... Neviděli jste se po léta s panem Timalim co se před drahnými léty odstěhoval do Perthu? Do Národního s vámi, tam ho zase natreíte.

Na „poměry“ nadává kdekdo. Nevoní jim tam doma těm Čechům to a nevoní jim ono. Na vládu nadávají všichni svorně. Když jim člověk namítne, že ve svobodné zemi jakou Česká republika skutečně je mají občané takovou vládu, jakou si zvolí, jednohlasně odpovídají, že ve vládě jsou všichni pacholci a všichni že kradou, ať ti nebo oni. To že prý se změnit nedá. K volbám chodit nemá smysl, stejně se prý nic neopraví. Komunisté ovšem k volbám docházejí pilně a síla komunistické strany je tedy samozřejmě neúměrná. Když se zeptáte, proč nebyli potrestáni komunističtí vedoucí, vězenští bachaři, estébáci, lidoví milicionáři, dostane se vám jako odpovědi pokrčení rameny. Nějaké takové potrestání nikoho už nezajímá, všechno se to už stalo dávno a dávno, proč toho prý nenechat. Jeden velmi uvážlivý navrátilce z Ameriky mi sdělil svoje mínění, že tam doma byli všichni komunisté nebo s komunisty spolupracovali a vůbec že je to doma všechno ksindl. Jiný navrátilce mi dokonce tvrdil, že se stydí být vůbec Čechem. Iracionálně protiamerická nálada jakoby patřila k bontonu. Zároveň i absolutní protirusismus. Že prý Rusové vlastní Karlovy Vary. Namítnete-li, že jim je neměli prodávat, pokrčí rameny. Když tyhle řeči posloucháte, vstávají vám vlasys na hlavě. Přitom je všeho dost, cestoval se může bez omezení. Svoboda medií naprostá. Politická svoboda absolutní. To, že mají krásnou zemi berou jako samozřejmost.

K bohaté hotelové snídani patřilo přirozené i máslo. „Deutsche Butter“ stálo na baličku. Přitom Češi sami by mohli vyrábět a vyvážet hory másla. To prý dovážet musíme, to si přeje Evropská unie. Za první republiky se v Československu vyráběly a vyvážely tatry, pragovky, zbrojovky, škodovky, aerovky - dnes Čížkové pod německým dozorem patlají jen ty škodovičky, za práci sice dostanou zapláceno, ale profit jde do cizí kapsy. Dováží se kdeco co kdysi vyváželi Češi sami, středočeské cukrovary nějak vymizely, vymizela i pole cukrové řepy, vymizely sklárny. Vymizelo kdeco a Češi to sná-

Jste **pečovatelem** o člena rodiny, přítele nebo souseda?

Poskytujete pravidelnou a dlouhodobou pečovatelskou péči a asistenci jiné osobě, bez jiné formy odměny než jsou peněžní dávky nebo podpora?

**MŮŽE VÁM BÝT POSKYTNUTA ASISTENCE Z
ODLEHČOVACÍCH PODPŮRNÝCH SLUŽEB
PEČOVATELŮM**

VEDENÝCH
**POLSKÝM CENTREM PORADENSTVÍ A
SOCIÁLNÍ POMOCI v NSW Inc**

Pokud jste vy nebo osoba, které poskytujete pečovatelskou péči obyvateli následujících samospráv:

**Ashfield, Burwood, Canterbury, Concord, Drummoyne,
Leichhardt, Marrickville, Strathfield;
Bankstown, Camden, Campbelltown, Fairfield, Liverpool;
Auburn, Baulkham Hills, Blacktown, Holroyd, Parramatta;
Blue Mountains, Hawkesbury nebo Penrith.**

Poskytujeme flexibilní odlehčovací služby v domácím prostředí pro pečovatele z východoevropských komunit, kteří poskytují péči starším lidem, lidem s demencí a poruchami chování nebo lidem se zdravotním postižením.

Nabízíme podporu pečovatelům v pečovatelské činnosti, zmírnění jejich stresu a izolace a pomoc k přístupu k jiným podpůrným službám.

JAKOU ASISTENCI MŮŽEME POSKYTNOUT?

- Podpořit pečovatele v jejich každodenní pečovatelské činnosti
- Pomáhat pečovatelům s udržováním jejich schopností a dovedností
- Navštěvovat pečovatele a lidi, jimž je péče poskytována, vyslechnout je a věnovat se jim
- Poskytovat informace o jiných podpůrných službách
- Monitorovat přetrvávající potřeby pečovatelů a lidí, jimž je péče poskytována
- Zprostředkovat pečovatelům a lidem, jimž je péče poskytována kontakt na poskytovatele jiných podpůrných služeb

**POPLATEK ZA SLUŽBY je stanoven dohodou s pečovateli na základě
individuálních okolností pečovatele**

PRO BLIŽŠÍ INFORMACE NÁS KONTAKTUJTE PROSÍM NA:

(02) 9716 0036

Iniciativa Australské vlády

**Podporováno Department of Health and Ageing v rámci The National Respite
for Carers Program**

V těžkých dobách bojů o Slovensko (Pokračování 15)

Pro Věstník upravil podle textu českého historika Paula Kuthana Bořek Šindler

Kuthan pokračuje v líčení postupu bojů ve východní části Slovenska v červnu 1919 během upádu maďarských bolševických jednotek Bély Kuna. Jak známo, až do prvních měsíců roku 1919 se Maďaři tvrdě zdráhali vydat Slovensko Československé republice a bylo tedy nutno slovenské území ("Horní Uhry") z maďarské nadvlády vojensky vyprošťovat. To si vyzádalo velké oběti, jak na raněných tak na padlých československých vojátech, převážně z Čech a Moravy, kteří se ihned po říjnu 1918 k vojenskému osvobození Slovenska dobrovolně přihlásili, tak z řad italských a francouzských československých leginářů, kteří byli po návratu do vlasti ze západních bojišť do bojů s Maďary ihned posíláni. Legionářské pluky a jednotky dobrovolníků, mezi nimiž byl velmi značný počet Sokolů, byly tehdy pod vrchním velením italských a francouzských generálů. Novodobé učebnice slovenských dějin českou a legionářskou pomoc Slovensku té doby nijak nevyzdvihují, ba přecházejí onu dobu bojů jakoby jí vůbec nikdy nebylo bývalo, právě tak jako moderní Slovensko dovede spíše poukazovat na zřízení prohitlerovského státu Monsignorem Tisou než na osvobozovací boj vedený Masarykem, Benešem a Štefánikem, a spíše se chová, jakoby osmadvacátého října 1918 nikdy nebylo bývalo... Epizoda v našem minulém čísle končila přípravami vrchního velení československých jednotek proti dočasně vítězícím Maďarům.

Brzy ráno 6.června 1919, při východu slunce, byla protiútočná operace zahájena. Do 8.00h dobyly jednotlivé československé vojenské skupiny linie Velká Ida – Bočár – Belža – Nádošť. Překvapený nepřítel však okamžitě přešel v protiútok s těžištěm náporu na Velkou Idu a během boje vytlačil opět československé jednotky do Buzinky a Sokolan, přičemž opět Velkou Idu získal. Podplukovník Gillain neměl bohužel již další zálohy, které by vrhl do boje a musel proto použít nouzový plán k ústupu. Jednotky se tedy stáhly k obraně kolem Košic, přičemž Košice byly vyklizeny, také z důvodu uchování kulturních památek, které by jinak při boji ve městě byly poškozeny. Do příchodu maďarské armády se ujal velení nad městem maďarský generál Hegeďüs, který žil v Košicích tehdy ve výslužbě. Večer v 17.00 již obsadili vyklizené Košice Maďaři.

Československé vojsko v tomto úseku tedy ustoupilo do 7.června na linii Obišovce – Ličartovce, Jakľovce – Velký Folkmár – K. Hámre, Jasov – Debraď – Paňovce. Jedna rota se s nepřítelem střetla u Obišovců, tehdy důležitého železničního uzlu v této kopcovité oblasti, ale musela ustoupit před přesilou za obranných bojů do Kendic. Hned 8.června však dva prapory skupiny podplukovníka Gillaina úspěšně odhodlaným útokem znovu Obišovce dobyly. Maďaři rychle přisunuli zálohy a přesilou znovu Čechoslováky z Obišovců vytlačili. Jeden z těchto praporů ustoupil tehdy do Pekľan, kde navázal dotyk se zbytkem skupiny podplukovníka Gillaina u Kendic, později do Bertotovců, a druhý prapor ustoupil do Malé Lodiny, kde navázal dotyk s domobraneckým 30. pěším plukem, který tu držel obranu jako záloha.

Dne 8.června převzal velení nad všemi jednotkami v úseku Hornádu plukovník Slezáček. Vytvořil z nich X. brigádu (spadající pod 6. divizi leginářů). Své působení v této funkci zahájil hned rozdělením obrany této oblasti do tří úseků. Úsek u Bertotovce držel s jedním praporem podplukovník Šrnka. Úsek u Sedlice držel se čtyřmi prapory a třemi dělostřeleckými bateriemi major Kloud. Úsek u Košické Belé držel s domobraneckým 30. pěším plukem a dělostřeleckou baterií podplukovník Beran. Plukovník Slezáček, se svým štábem nové brigády a brigádní zálohou o síle jednoho praporu, byl v Margecanech. Velitel 6. divize leginářů generál Chabord pod jehož velení všechny jednotky v košickém úseku spadaly, nařídil 8.června - poté co se domobranecká druhá divize na západním armádním slovenském úseku ocitla během bojů v těžké situaci - ústup na linii Spišské Vlachy – Spišské Podhradie – Levoča – St. Lubovňa. Brzy se však podařilo již dříve zmíněné sousední druhé divizi svou situaci zlepšit a rozkaz k ústupu pro X. brigádu, a samostatnou skupinu podplukovníka Gillaina byl proto odvolán. Mezitím však již - ještě podle původního rozkazu - ustupoval se svou skupinou podplukovník Gillain do Velkého Šariše. Po obdržení zrušení rozkazu k ústupu se pokusil znovu dobýt své opuštěné pozice u Prešova, ale proti postupujícím silným maďarským jednotkám to nedokázal. Maďaři již obsadili Prešov. Hned 9.června zde maďarské jednotky pokračovaly v útocích a obklíčily Gillaina a jeho skupinu u Velkého Šariše. Musel proto tedy ustoupit až na linii Ostrovany – Michalany – Tolčemeš, aby se vyhnul obklíčení nepřítelem a likvidaci své skupiny.

Ještě odpoledne 8.června prošel ve svém postavení prudkým bojem například i domobranecký 30. pěší pluk, a to u Košických Hamrů. Hlavní část boje se rozpoutala po 18.00h za použití kulometů a dělostřelecké palby. Během boje se projevil u Čechoslováků zoufalý nedostatek munice a lékařského materiálu – a to byl problém většiny jednotek. Podobná situace byla i na ostatních úsecích fronty. Pluk opakovaně žádal velitelství X. brigády (plukovníka Slezáčka) o přísun potřebné munice a lékařského materiálu, především morfia a obvazů. Teprve ve 20.30h se podařilo houževnatě bránícím se třicátníkům vytrvale útočící Maďary odrazit.

Ze své nelehké situace se rozhodl ustoupit tehdy poplukovník Gillain se svou skupinou na Spišské Podhradie, zvláště po obdržení různých poplašných zpráv o obsazení Bardejova silným maďarským vojskem, které prý chtělo jeho skupinu obkličít a zničit. Když se o tom dozvěděl velitel 6. divize legionářů francouzský generál Chabord, okamžitě tento ústup zakázal a nařídil za každou cenu udržet původně získané pozice. Do Orlova přesunul 11. června rychle domobranecký 12. myslivecký prapor a dělostřeleckou baterii pro obranu týlu skupiny podplukovníka Gillaina. Během 12. června si tento prapor a baterie připravily své pozice k obraně Orlova. Po bojích o Slovenské Nové Město do tohoto prostoru již 5. - 6.června ustoupil přes Bardejov i III. prapor domobraneckého 28. pěšího pluku. Tento prapor také později obsadil silnici u Obroučné. Než však podplukovník Gillain dostal rozkaz k zastavení svého ústupu, ustoupil mezitím již do Lipian. Původní opuštěné postavení u Sabinova už nebylo možno získat, obsadil je totiž nepřítel. Gillain tedy zaujal obranu linie Kyjov – Lúčka – Lipiany – Dubovica. Rozkazem z 13.června byl ve velení své skupiny vystřídán francouzským podplukovníkem Poirée. Podplukovník Gillain byl vyslán do Spišské Nové Vsi k organizaci vytvoření armádní zálohy z čerstvě na Slovensko dorazivších posil. Zadní část původní Gillainovy skupiny pod velením majora Vejvody neobdržela však nové instrukce včas a proto provedla spolu s praporem podplukovníka Srnky 11.června původní rozkaz k ústupu do Spišského Podhradie. Když se major Vejvoda potom dozvěděl, že Gillainův rozkaz byl velitelem divize generálem Chabordem zrušen, vrátil se se svou jednotkou 12. června do obrany u Široké. Dne 13.června se major Vejvoda se svou jednotkou přemístil k Bertotovci, čímž se dostal pod velení X. brigády plukovníka Slezáčka. Podplukovník Srnka se se svým praporem též po obdržení nového rozkazu přemístil ze Spišského Podhradie zpět k Víceži, 13.června potom do obranné posice u Jakubovan. Během 13.června tato jednotka zde sváděla boje s Maďary, kteří pronikli mezitím do jejich obraných posic, ale podařilo se je odtud vytlačit. Šířily se však tehdy různé dezinformace a to v tom s myslu, že silné maďarské jednotky prorazily obranou linii. Velitel skupiny tedy pod dojmem těchto přehnaných zpráv nařídil ústup k Richnavě. Velitel brigády, když se to dozvěděl, tento rozkaz však okamžitě zrušil a nařídil neustupovat a stávající posici udržet.

K 6. divizi legionářů 14.června dorazila další posila z týlu. Byly to dva prapory domobraneckého 81. pěšího pluku. Toho dne však zároveň nepřítel znovu zaútočil na úseku Hrabkov - Klembarok, kde se mu podařilo soustředěným nápořem dočasně narušit československou obranu. Druhý den pokračoval nepřítel ve své útočné operaci. Velitel divize generál Chabord tudíž do kritického úseku u Hrabkova okamžitě nasadil ony dva čerstvé prapory domobraneckého 81. pěšího pluku. Tím se podařilo nakonec uhájit obranou linii před dotírajícími maďarskými jednotkami. Mezitím jednotka kapitána Mouleta o síle tří praporů a jedné dělostřelecké baterie zaujala obrané postavení na výšinách Kloptany – Kaišovská hora a u vesnice Opáka. Sousedila tak s jednotkou majora Rotona a s domobraneckým 30. pěším plukem plukovníka Berana, který u Hornádu sváděl 9. - 13. června tvrdé boje s nepřítelem, zejména na kotách 882 („Železný vrch“) a 705 u Košické Belé. Již 10.června maďarské jednotky dokonce pronikly do postavení domobraneckého 30. pěšího pluku u Košické Belé. Pluk je však dokázal odhodlaným odporem odrazit. Dne 10.června bylo dohodovými mocnostmi podáno Maďarsku rozhodné ultimátum o ukončení bojové činnosti proti Československu. Protože se čekalo se, že se Maďarsko tomuto ultimatu podrobí, byly na Slovensku dočasně zastaveny protiútočné vojenské operace.

Ještě předtím však byl pro domobranecký 30. pěší pluk vypracován plán, který byl ohlášen na velitelství brigády a spočíval v postupu I. a III. praporu 30. pluku na Košice, kde měl zaujmout obrané postavení na linii Vyšný Klátov – Kavečany. Šlo o operaci, která pro příklad dokreslení tehdejších bojových podmínek na Slovensku jistě stojí za trochu širší rozbor. II. prapor se měl totiž přesunout přes Košické Hámry a kotu Pokrivy k vesnici Kysak, kterou měl získat spolu s sousedním železničním územím Obišovce. Pro obtížný terén vyrazil k plnění tohoto úkolu II. prapor s předstihem

již v ranních hodinách desátého června. Před polednem měly do akce za ním vyrazit i I. a III. prapor. Mezitím však přišel rozkaz z velitelství X. brigády, který oznamoval zahájení politických jednání s Maďarskou stranou o ukončení bojů a ukládal zdržovat se dalších útoků, držet dosaženou linii a pouze pozorovat nepřítele. Ofenzivní akce se povolovaly pouze v případě nepřátelské aktivity a ohrožení pozic. Přestože Maďaři dílčími akcemi svou bojovou aktivitu úplně nezastavili, podplukovník Beran byl nucen zrušit již připravený útok. Pro obtížný terén však již nebylo nijak možno kontaktovat II. prapor, který již zahájil akci dříve jemu stanoveného úkolu. Byla sice rychle vyslána spojka, ale ta nedorazila včas. Zmíněný II. prapor tak zůstal ve svém útoku osamocen a bez podpory. Velení pluku s obavami očekávalo jak se tímto nedopatřením nastalá situace vyvine.

V ranních hodinách 11. června byl právě zmíněný II. prapor již připraven ve stanovených pozicích na kraji lesa. Kvůli nemožnosti spojení s velením pluku neměl o své situaci ani potuchy a nebyl si vědom své osamocení. Stály zde proti němu dva plně vyzbrojené maďarské pluky. Přesila Maďarů tak v nadcházejícím boji vycházela více než 11:1, proti každému československému vojákovi zde stálo minimálně 11 Maďarů... Z nečekaného směru tedy II. prapor zaútočil na Kysak. Rychlým útokem se zmocnil brzy celé vesnice, obsadil nádraží Obišovce a rychle postoupil až ke dvěma mostům přes řeku Hornád. Maďarští vojáci byli na počátku tohoto útoku dokonale překvapeni a nezmohli se takřka na odpor. *...utíkali bez smyslu, částečně ve spodním prádle, mnozí beze zbraně a stali se obětí již dříve připravených kulometů jednak při dosahování mostu, jednak břehu Hornádu, který chtěli přeplavati...*

Po tomto rychlém útoku, kdy se II. praporu podařilo dobýt dříve stanovené pozice, se maďarské vojsko brzy vzpamatovalo a přešlo do podrážděného protiútku, když Maďaři zjistili, že proti nim stojí pouhý jeden prapor. Byl tedy II. prapor třicátníků pak brzy obklíčen ze tří stran. Od Velké Lodiny útočila na levé křídlo maďarská pěchota. Levému křídlu se podařilo útok zachytit, rozhodným výpadem získat nepřátelský kulomet a tím okamžitě zahájit palbu po dalších maďarských kulometech, které ohrožovaly československé pozice ze svého postavení u trati do Prešova. Střed praporu držel mezitím své pozice proti maďarskému útoku od Obišovců. Nejhůře však na tom bylo pravé křídlo. Od Trebejova útočily zde po obou březích Hornádu na Čechoslováky silné maďarské jednotky ve třech sledech za sebou. Čechoslovákům začaly brzy docházet náboje. V silném útoku nepřítele museli nakonec opustit těžké kulomety, nejdříve je však zničili, aby nepadly Maďarům do rukou. V zádech třicátníků se také podařilo části předtím zajatých maďarských vojáků osvobodit (jedna z hypotéz mluví i o pomoci části místních maďarských obyvatel zajatým maďarským vojákům), částečně ozbrojit a vpadli tak houževnatě bránícím se Čechoslovákům do zad. Rozpoutal se krvavý boj. Tlak nepřítele na pravé křídlo sílil, situace byla neudržitelná, celý prapor tedy byl nucen před obrovskou přesilou ustoupit do lesů, zanechávaje na bojišti předtím ukořistěný válečný materiál i zajatých 240 maďarských vojáků, kteří se okamžitě po osvobození svými druhy ozbrojili a počali s ostatními stíhat ustupující Čechoslováky.

Maďarské ztráty v tomto boji byly odhadovány na více než 250 mužů. Československé ztráty byly 3 důstojníci a 10 padlých mužů, 27 nezvěstných (z nichž většina zřejmě padla, ostatní byli zajati). Jako jeden z posledních v boji padl velitel jedné z rot, poručík Rostislav Štěpánek. Byl během krvavého boje těžce raněn a poté co během spořádaného ústupu celého praporu dal rozkaz k ústupu i své rotě, se zabarikádoval v domě obecního notáře v Kysaku. Odtud se bránil v obklíčení maďarským vojákům i po ústupu celého praporu. Na nepřítele vystřelil všechny své náboje. Ponechal si pouze poslední - pro sebe. Bylo mu 22 let.

Útok na Kysak 11. 6. 1919 měl být, jak jsem již vysvětlil, součástí většího plánu, který se nakonec neuskutečnil. Přestože tento útok sám o sobě nepřinesl žádné územní zisky, měl velký ohlas u ostatních jednotek československé armády bojující na Slovensku. Dne 13. 6. 1919 potom II. prapor 30. čs. pěšího pluku obdržel pochvalné uznání od velitele armády, a 17. 6. 1919 byl celý prapor, včetně velitele kapitána Jiřího Hona vyznamenán za chrabrost v boji Československým válečným křížem.

Maďarsko na první ultimatum své vojenské operace na Slovensku nezastavilo, takže boje pokračovaly dále. (Pokračování)

Abeceda komunistických zločinů:

Trest smrti pro skauta, který se nekonal

Idnes.cz 23. května 2009

Je mu třiatřicet let, jmenuje se Miloslav Pospíšil a je odsouzen k trestu smrti. Tak čeká, až si pro něj přijdou a odvedou ho. "Já jsem ten večer seděl v cele s ním," popisuje Jan Janků, bývalý politický vězeň. Hráli šachy. A partii měli pěkně rozehranou.

"Miloš Pospíšil byl chlapec z Hostýnských hor, odtamtud jsme se znali," začíná vyprávět Jan Janků. Jsou asi v polovině hry, když se otevřou dveře a ozve se: "Pospíšil!" Muž z Bystřice pod Hostýnem, odsouzený za velezradu a další trestné činy, se zvedá. Pomalu.

"No tak jdeme, Pospíšil!"

"Já mu chtěl podat ruku, ale to už nedovolili. Tak on se mne jen tak tou rukou dotkl." Partie zůstala nedohraná.

"Nevím, kdy ji dohrajeme. Ale jednou dohrajeme..." Tak popisuje bývalý vězeň Jan Janků poslední společné chvíle se svým spoluvězněm Miloslavem Pospíšilem. Popravili ho 4. září 1951.

Oprátka i pro tebe

Jan Janků dobře ví, jaké to je myslet na smrt. Sám byl totiž také obžalován z velezrady a i jemu navrhoval prokurátor nejvyšší trest. Oprátku. "Z toho špagátu jsem měl strach. To je fakt," říká Janků. Tehdy skutečně počítal s tím, že se domů nevrátí. "Už jsem byl s tím vším smířený. Říkal jsem si, že mne nikdo nečeká, že jsem svobodný," popisuje.

Smrti se obával od chvíle, kdy byl zatčen. "Já si říkal, že je jedno, kolik dostanu, jen když to nebude špagát. Ale byl. Dostal jsem návrh na trest smrti. Ještě jeden zatčený, co tam byl se mnou, dostal stejný návrh také. Ale mně ho potom změнили na dvacet let. Já jsem zajásal: Dvacet let! Tak špagát to není, je to dobré..."

Jeho spoluodsouzený, Alois Šimara z Lidečka na Vsetínsku, však takové štěstí neměl. Oprátku skutečně dostal. Popravili ho 27. dubna 1951. Šimara i Pospíšil jsou jen jedni z mnoha politických vězňů, kteří skončili na šibenici na začátku krvavých padesátých let.

Popravy za úsvitu

Za komunistické éry bylo právě mezi lety 1949 a 1953 popraveno nejvíce lidí. Přes 250, z toho téměř 90 procent z politických důvodů.

"Popravy se konaly zpravidla za úsvitu," říká historik Václav Ruml. "Poté, co lékař po několika minutách konstatoval smrt, bylo tělo ještě ten den odvezeno k pitvě," říká. Zvláštní režim platil i pro těla popravených. "Řada jich byla uložena do společných hrobů, takzvaných šachet, na hřbitově v Praze-Đáblicích," dodává.

Nezáleželo na tom, zda byli odsouzení vinni nebo nevinni. Trest smrti byl reálnou hrozbou, která mohla poťkat každého. Popravování byli agenti chodci ve službách Západu, protikomunističtí odbojáři, stateční politici jako Milada Horáková, vlastenečtí důstojníci jako Heliodor Píka. Trest smrti ostatně navrhl prokurátor i Janu Janků, který byl "obyčejným" skautským vedoucím.

Nebezpečný skautský vedoucí

"Já jsem zakládal v Hanušovicích skaut. Chtěl jsem jít tehdy na kněžskou dráhu," vypráví Janků. Po únorovém převratu však byl skaut pro komunistický režim podezřelou organizací. Skautští vedoucí vychovaní v duchu demokracie se navíc často zapojovali do protikomunistického odboje. Rozšiřovali letáky, předávali informace... A někteří na to doplatili.

Zapojoval se i Janků. Měl kolegu, který mu jednoho dne poslal dopis, aby přijel tajně na smluvené místo. To už ho však hlídali. Jeho dům v Hanušovicích byl střežen.

A brzy ho dostali. Janků nakonec naletěl na trik, který na něj nastražila tajná policie. Nasedl do diplomatického vozu s tím, že jej dopraví za hranice, ve skutečnosti to byla past. "Pak jsme zastavili v lese a najednou se z okolních houštin a z lesa vynořili ozbrojenci s automaty. Mířili na mne a křičeli „Ruce vzhůru“, popisuje.

Hned na místě ho zkusili potrápít, aby z něj dostali co nejvíce informací. "Musel jsem si sednout na takový špičatý kámen a pak mi uvázali smyčku na krk a táhli mne na

strom. A pak dolů. A pak to stejné znova. Přitom na mne začali slovně útočit. Ale já řekl, že nic nevím, že nic neřeknu," vypráví.

Směšných devět let

Janků měl štěstí. I když zažil vyšetřovnu v Uherském Hradišti, kde tehdy řádili obávaný Ludvík Hlavačka a Alois Grebeníček, dostal nakonec "jen" dvacet let vězení a přežil. Po devíti letech vězení jej pustili domů.

Zbyly mu vzpomínky. Nepříliš pěkné.

"Spoluvězeň mi vykládal, jak popravovali nemocného. On totiž musel nést s dalším spoluvězněm nosítka. Nesli tak toho odsouzeného na popravu. Oni ho pod tu šibenici posadili a museli vyzvednout. Jak tam seděl, dali mu tu oprátku na krk vsedě a tak ho vytáhli nahoru. Ten člověk dvacet minut umíral na té šibenici..."

KDO JE JAN JANKŮ

Skautský vedoucí z Hanušovic na severní Moravě. **V květnu 1949** byl zatčen, obviněn z velezrady, prokurátor pro něj žádal trest smrti. Prošel vyšetřovnou v Uherském Hradišti, kde v té době uplatňovali své metody mučení **Ludvík Hlavačka** a **Alois Grebeníček**. Janků byl nakonec odsouzen na dvacet let, po devíti letech věznění se dostal na svobodu.

POPRAVENÍ Z POLITICKÝCH DŮVODŮ

Od nástupu komunistů k moci v únoru 1948 **bylo z politických důvodů popraveno 248 lidí** (někteří historici uvádějí čísla mírně odlišná). Mezi popravenými byli **zcela nevinní lidé** i protikomunističtí odbojáři, ale i ti, kteří byli k odboji vyprovokováni tajnou policií. Popravováni však byli i **vysocí komunističtí funkcionáři**, a to kvůli vyřizování účtů ve straně v době takzvaných čistek. Těch bylo popraveno celkem **třináct**. Za posledního popraveného z politických důvodů bývá považován **Vladivoj Tomek**, popravený v roce 1960. Nejvíce trestů smrti za celou komunistickou éru padlo v době prezidentování **Klementa Gottwalda**. Z politických důvodů bylo tehdy popraveno 189 lidí. Za **Antonína Zápotockého** jich bylo popraveno 47 a za Antonína Novotného 12.

TREST I PO SMRTI

V mnoha případech byl **trest smrti** spojen i s **šikanami** a **utajováním**, na které dopláceli příbuzní. "Mnozí z příbuzných nevěděli, kde se nacházejí pozůstatky. Byly případy, kdy se odsouzení nemohli ani rozloučit s nejbližšími, nebyla jim umožněna návštěva," říká historik Ruml. "Někdy o smrti příbuzného ani nevěděli a dozvěděli se to až na základě dotazu na vězeňskou správu či prezidentovi. Bylo jim oznámeno, že jejich nejbližší byl popraven toho a toho dne."

MÝTY A REALITA

Říká se, že: Rozsudky smrti vynášely soudy ve více či méně zmanipulovaných soudních procesech. Tresty byly kruté, ale týkaly se výhradně odsouzených jedinců.

Skutečnost: Pro pozůstalé znamenalo takovéto odsouzení pád na samé existenční dno. Konfiskovaný majetek (včetně bytů) přecházel nejčastěji do rukou komunistických funkcionářů či příslušníků StB.

**SVÉ UŽITEČNÉ, ČISTÉ A ZACHOVALÉ VECI, KTERÉ JIŽ
NEPOTŘEBUJETE MŮŽETE PRODAT NA BLEŠÍM TRHU
V SOKOLE BĚHEM EUROFESTU 19. A 20. 9. 2009.
PRO PODROBNOSTI A PŘIHLÁŠKY VOLEJTE
EVU ČERMÁKOVOU (02) 9981 4765**

VZORNĚ PROVEDENÉ KOTRMELCE LÉTA PÁNĚ 1939

Bořek Šindler

Sedmdesát let je doba sice poměrně dlouhá, ale ještě stále mezi sebou najdeme dost českých pamětníků onoho potupného léta 1939, od něhož právě uplyne těch sedmdesát let. Potupné léto? Pro Čechy rozhodně. V září 1938 s nadšením provedli mobilizační a projevíli vůli postavit se Hitlerovu Německu se zbrání v ruce. Byli ovšem v Mnichově zrazeni svými západními spojenci a přinuceni kapitulovat a tato mnichovská zrada již vešla do stránek dějin jako perfidní hanebnost non plus ultra. Několik měsíců po dopuštění oné hanebnosti dovedli pak naši zrádci přihlížet, jak se v březnu 1939 Němci zmocnili zbytku již okleštěné republiky – státu, o němž podle výroku Neville Chamberlaina „víme jen málo“ – a Češi se stali, za potlesku slovenských Hlinkovců, okupovaným národem. Ono je zajisté chválihodné dovolávat se míru, mír ale onoho potupného léta pro Čechy znamenal trvání jim vnuceného a bývalými spojenci trpěného německého jařma. Jedině válka proti Hitlerovým armádám dávala naději na osvobození – a válka znamenala pro Čechy válku obrannou, nikoli výbojnou.

Potupné léto se vlekle, západní kapitulanti bezvýsledně vyjednávali se Sovětským Svazem o smlouvu proti tradičně výbojnému Německu a v srpnu spatřila udivená Evropa vzorné provedení mezinárodního politického kotrmelce. Hitler se za zády váhající Francie a Británie domluvil se Stalinem. Otrlý bolševický dialektik v Kremlu takovou domluvu s nacisty pokládal za pouhý cár papíru, ale lišácky se uchechtával a mnul si ruce, když pak Němci napadli Polsko a začala druhá světová válka. Smlouva s Hitlerem o vzájemném neútočení – ještě před vypuknutím otevřeného konfliktu – samozřejmě uvrhla české komunisty do dvojího ohně. Líc znamenal německou persekuci a rub zrazení bolševické dialektiky. Byli i takoví čeští komunisté, kteří tehdy prohlédli a Moskvu zatratili, ale naprostá většina soudruhů sklapla poslušně podpatky, Kremlu zasalutovala a vydala se na klikatou cestu spolupráce s nacisty. Dialektik dokáže prostě všechno.

Bolševicko-nacistický kotrmelec přirozeně přivedl mnichovské kapitulanty, Daladierovu proradnou Francii a Chamberlainovu přihlouplou Británii do stavu pozvolného probouzení se. Teprve německý vpád do Polska, do téhož Polska, které ještě před několika předchozími měsíci vylo s německým vlkem a ohlodávalo s ním bezvládné tělo naší republiky, teprve německý vpád do Polska dovedl kapitulanty vyburcovat z opilé bezvládnosti... Věrme, že zůstane budoucím generacím zachován ten kus papírku s Hitlerovým podpisem Mnichova Chamberlainem do Londýna tak vítězoslavně dovezeným, jímž onen britský ministerský předseda a Evropou uznávaný státník ještě v září 1938 tak naivně mával za ohlušujícího řevu davů – mír, mír, mír pro naši dobu. V závorce nevysloveně ovšem stálo, kašleme na nějaké Čechy, a Židy prostě nechceme taky vidět, hlavně že naše vlastní krky jsou zachráněny. Jejich krky zachráněny samozřejmě nebyly, na ten slib zachraňování se mohli zeptat Čechů. Nu a následoval další bravurní kotrmeleček onoho potupného léta kdy si Daladier s Chamberlainem protírali své předtím jakoby nevidomé oči mumlajíce – aha, tak on to byl na nás vlastně Hitlerův podfuk. I to jim Češi mohli prozradit už dávno, leč Čechů se oni moudří západní vševědoucí pánové na nic neptali, jen Čechy dovedli Němcům dohodit a předhodit jako sousto.

Kotrmelce sem a kotrmelce tam, najednou byl Stalin s Hitlerem jedna ruka a najednou Francie s Británií zmoudřely. A Hitler jim to pozdní zmoudření dovedl pak ale nějak osolit! Nebýt Churchilla, nebýt de Gaulla... Nu a nám Čechům pak tito akrobati, tito dovední provozovatelé kotrmelců zdlouha přednášeli, jak málo sabotujeme, jak bychom měli vyhazovat mosty a provádět i jiné šprýmy. Moskevští pitomečkové, kteří se naivně spojili s nacisty a dva roky je krmili surovinami, nám Čechům pak též lektorovali co a jak se mělo provádět. Ti západní pitomečkové, kteří tak bídne přes veškerá Benešova varování Hitlerovi v Mnichově naletěli jakbysmet – chudákoví Benešovi nepřestávali předhazovat, jak málo ti jeho Češi válčí a prostě nám četli levity.

Vzpomeňme tedy i tohoto sedmdesátého výročí toho potupného léta Páně 1939. Jestlipak ho vzpomenou i v Moskvě, v Paříži a v Londýně?

MÁTE JIŽ ZAPLACENÉ ČLENSKÉ PŘÍSPĚVKY \$25?

KINO PONREPO – SOKOLSKÝ NÁRODNÍ DŮM SYDNEY

Představení se obvykle konají každou třetí neděli v měsíci v sokolském Národním domě v prvním patře 16 Grattan Crescent, Frenchs Forest v 14.00 hodin.

Neděle 23/8/2009 v 14.00 hodin:

ZDIVOČELÁ ZEMĚ

Úspěšný dobrodružný seriál České televize, který vznikl na podkladě dvou románů spisovatele Jiřího Stránského "Zdivočelá země" a "Aukce" byl sestříhán do dvouhodinového filmu. Příběh je zasazen do Krušných hor i krušných časů dramatického osídlování českého pohraničí po druhé světové válce. Sem se vrací z Anglie bojový letec Antonín Maděra, aby v rodné vsi zapomněl na útrapy i hrůzy války a mohl tu "žít, pracovat a mít rád své bližní", jak sám říká. Jenže ten Svatý Štěpán, který musela jeho rodina v roce 1939 opustit, už není tím samým místem jako dřív. Ale to, co ho zde opravdu čeká, nemohl odhadnout ani ve svých nejbujnějších představách. Režie: Hynek Bočan. Hrají: Martin Dejdar, Jana Hubinská, Jiří Schmitzer, Jiří Langmajer, Jakub Zdeněk, Václav Chalupa, Oldřich Vlach, Josef Somr, a jiní.

Neděle 26/9/2009 v 14.00 hodin:

VYŠŠÍ PRINCIP

Vyšší princip Jiřího Krejčíka stál spolu s Weissovým filmem Romeo, Julie a tma (1959) v naší kinematografii u zrodu toho, co se v literatuře charakterizuje jako druhá vlna válečné prózy. Po letech schematismu a zplošťujícího heroického patosu se na konci 50. let dostala pozvolna ke slovu díla, jež téma války zkomornila a v nichž hrdinství těch, kteří se postavili na odpor zlu a nacistické krutosti, už nebylo na první pohled tolik zjevné. Krejčík přitom sáhl po jedné z těsně poválečných povídek Jana Drdy, jejíž kratičký text spolu s autorem výrazně dotvořil. Ve filmové verzi stejnojmenné povídky tak není veškerá pozornost upřena pouze na neokázale statečné gesto staromládeneckého latináře, ale významnými se stávají i postoje studentů, pedagogů gymnázia a také celého maloměsta, všech těch, kteří jsou v čase heydrichiády vystaveni nemilosrdnému teroru. Vedle tlumeného holdu lidské odvaze zde Krejčík poprvé od konce války ukázal, co zmůže všudy-přítomný strach, a také zrušil falešnou iluzi o jednotě národa semknutého v boji s nepřítelem. Svůj film přitom postavil nejen na emotivně působivých hereckých výkonech, ale rovněž na výsostném režijním umění. Jeho střízlivě vedené líčení se každou chvílí nepozorovaně překlání do polohy jitrivé citovosti, vyvolávající již v několika diváckých generacích spontánní pohnutí.

Režie: Jiří Krejčík. Hrají: František Smolík, Jana Brejchová, Ivan Mistrík, Jan Šmíd, Alexandr Postler, Petr Kostka, Radovan Lukavský, Václav Lohniský a jiní.

PERLY A PERLIČKY - sokolské i nesokolské

Kdekdo v Sydney kdysi znal **Miro Davise**. Byl původem Pražan z Hanspaulky jménem Miroslav Dlouhý. Hanspaulka je v Dejvicích a tradovalo se, že si Miro začal v Austrálii říkat Davis, protože byl z těch Dejvic. Po celý svůj australský život byl pojišťovacím agentem a jako takový byl zde znám kdekomu. Byl také dlouholetým členem a velkým přítelem a podporovatelem naší sydneyjské sokolské jednoty. Loni v červnu odešel na věčnost po dlouhém pobytu v Austrálii - přišel sem s první velkou vlnou Čechů v roce padesátém - a ve své poslední vůli zanechal Sokolu slušnou sumičku.

Starosta Sokola Sydney Jan Jelínek přijímá šek na 10,000 AUD, který naši sydneyjské jednotě odkázal štědrý podpůrce před rokem zesnulý bratr Mirek Davis.

V seriálu My dva ("2 of us") uveřejňovaném přílohou weekendové části Sydney Morning Heraldu se ocitl ve vydání ze šestého června párek prominentních našinců - **profesor Jan Kmenta s chotí Barbarou**. Interview s nimi uspořádala autorka Georgia Cassimatis a oba se na nás usmívají z překrásné fotografie k textu připojené. Usmívají se na nás, na svět jako takový nebo na své novomanželské štěstí? Ona osmapadesátnice a on jednaosmdesátník? Neznámi nám ti dva nejsou. V ní poznáváme Barbaru Chobockou, autorku filmu Maria a i jiných filmových záběrů, v něm někdejšího českého vysokoškoláka sydneyjské university z padesátých let, později významného amerického profesora ekonomie Jana Kmentu. Poznali se kdysi dávno v Sydney když Barborka, Bači, byla prakticky ještě batoletem a Jenda vypomáhal jejímu tatínkovi s obchodními knihami. Holčička Barborka byla už jako čtyřletá do strýce Jenika zamilovaná až po svá dětská ouška a když on pak její nabídky k sňatku odbyl strohým „až vyrosteš“ vzala to smrtelně vážně. Když se potom její idol objevil na návštěvě v Sydney s americkou manželkou, cítila se odmrštěna a byla uražena. Čas pak šel a šel, jak jen čas dovede chodit, v Austrálii i v Americe. Jan zplodil dva syny. Barborka si povyváděla s partnery - ale osud tomu chtěl, aby na sebe jednou narazili po dlouhých letech v Praze. A čas jít nepřestával. On se v USA rozváděl, ona filmovala a filmovala, až jednou Janova tehdejší manželka více méně Bači Janovi „dohodila“ protože se s ním právě v Americe rozváděla. Možná, že v mladé Bači tušila vhodnou návnadu. Nu a jak to tak na světě chodívá slovo dalo slovo a v roce 2004

byli ti dva dávní milenci oddáni na Staroměstské radnici a dodnes jsou z nich novo-manželé nebo se alespoň jako takoví dosud chovají. Bači, Barborka, Jendovi kdysi zaslíbená mladičká snoubenka, dostala svého hrdinu a hrdina Jan našel v Bači zaslíbené štěstí. Zhruba třetinu roku oba šťastlivci tráví v Sydney, kde má Bači svůj byt s výhledem na nádherný přístav, tak zhruba třetinku roku v Praze, kde si pořídili byt v Zahradním městě a kde Jan vyučuje ekonomii už jen jako vysloužilý americký profesor, a zhruboulinka třetinu roku v USA, kde má Jan svůj dům. No povězte, co ještě „Ti dva“ potřebují na tomto světě? Hledali se - až se našli.

Koncem června skončilo šestimesíční údobí, během něhož **Česká republika zastávala funkci předsednictví v Evropské unii**. Češi si za těch šest měsíců zapředsedovali - nezavládli, chraňbůh že by byli vládli, jen si zapředsedovali - a zapředsedovali i dost po česku. Sami pod sebou si během toho svého předsedování podtrhli předsednickou stoličku, se sklopenými ocasy se stáhli do pražské metropole, aby tam pak mohli dát plničkou parou ten pravý a ryze český průchod svému tradičnímu žabomyšení na vlastní půdě. Bruselu dali více méně vale. Nu zvrhlo se prostě to předsedování na skutečně český paškvil, který našťestí Evropa pozorovala jen jedním okem a i jinak vnímala jen jedním uchem. Tak se Evropě předsedovalo a dopředsedovalo za českého režimu. Jiří Poděbradský se asi v hrobě dost naobracel. Předsedalo se, dopředsedalo a dnes už se díkybohu nepředseduje. Nelze říci, že by se byli Češi jako předsedové oné Společnosti nějak vyznamenali. Pokud vůbec něčím na sebe upozornili, bylo to spíše rázu negativního, když se českému parlamentu povedl onen vpravdě husarský kousek a když během vykonávání předsednictví tak důležité funkce svrhnul český parlament v Praze Topolánkovu vládu a tak de facto podlomil českou působnost v Bruselu. Jak se zdá, respektive jak se občané republiky domnívají, pokud se o předsednictví své země v Evropě vůbec zajímají, česká vláda padla „zásluhou“ vedoucího sociálních demokratů Paroubka, ba proslýchá se, že i sám prezident Klaus měl na pádu vlády jakýsi podíl. Ať tomu bylo jakkoli, naše republika svoje předsednictví jakoby zneuctila a dost ledabyle odflinkla. A zdá se také, že se Češi nijak nevyznamenali jako předsednický stát ani ještě za působení Topolánka a ministra zahraničí Schwarzenberga, dokud jejich vláda ještě stála, byť i byla stála na vratkých nohou. Snad pro svoji nemístnou skromnost, snad proto, že jejich ovládnání angličtiny jako hlavního jazyka komunikace je nedostačující, oba tihlí jaksi do zákulisí, nebylo je téměř mezi otrými západoevropskými potentáty ani moc vidět ani moc slyšet a anglicky dobře hovořícího a na západní veřejnosti směle vystupujícího presidenta Klause drželi jaksi pod šturcem. Jako by to byla hra na slepou bábu. Ne že by Češi postrádali zkušenosti. Byla tu dlouhá německá okupace, byl tu dlouhý a vleklý boj s Kremlem, německá dvojinvase, invase sovětská, oni by Češi mohli leda-koho ledačemu i přiučit. K tomu jim ovšem chybí řádná disciplína a nutná dávka kuráže k prosazení se. Což o zkušenosti nouze není, těch je jako pytel máku. Jen se narovnat, zapomenout na žabomyší vojny doma, uvědomit si důležitost situace a prosadit se. Předsednictví České republiky tedy přišlo a odešlo aniž by byli Češi vtiskli v Bruselu do evropských záležitostí svůj osobitý punc. Ostatně českým občanům zůstává Evropská unie tělesem, jehož funkci ani dobře nechápou a o níž se pramálo zajímají. Semtam se nějaká konference plynoucí z českého předsednictví v České republice konala, manželům Obamovým bylo dopřáno obeznámit se na zvýšeném dřevěném podiu na Hradčanském náměstí s výkřiky obdivu pražské omladiny, ale - ruce na srdce - jinak nic moc. Fanfáry nám nezatrubil nikdo.

A v tenise? Tak jako v Bruselu, tak i **ve Wimbledonu Češi i Češky vlastně pohořeli**. Což o tenisové umění by ani tak nebylo. Tenisovým míčkem oni plácet sem a tam dovedou na výbornou. Ovšem jen po určité časové mez, a tou bývá při nejlepším čtvrtfinale. Pak začnou rozhazovat rukama, pokrucovat hlavami a vůbec dávat ostentativně najevo, že osud je proti nim, že nebýt toho osudu oni že by ukázali, že kolena se jim třesou právě jen ve Wimbledonu, v American Open a tak, jinak že oni to dovedou bez hany a bázně. Dovedou to, dovedou, ovšemže dovedou, jen ta výdrž, jen ta výdrž jim chybí. On ten tenis není jen umět házet míčkem přes síť. Je tu i odvaha vydržet stůj co stůj a nepodávat se - a taková odvaha českým hráčům jaksi postupem

hry uniká. I v tenisu zřejmě platí, že sedí-li panenka v koutě, chlapi ji tam ani nehledají a ani nenajdou, i když by byla hodná, protože takové panenky jakoby vykřikovaly do sálu, že ten kout jim celkem vyhovuje, že oni o ten taneček ani moc nestojí. Takže jak Štěpánek tak Berdych, oba kouzelníci tenisového umu, ve Wimbledonu tradičně v rozhodných zápasech pohořeli a dohořeli a pak šlus, zabalili fidlátka a odjeli do šatny. Na tu výdrž prostě nemají. A české tenistky? Ty shořely a pohořely ve Wimbledonu ještě než se mohly po hřišti pořádně porozhlédnout. Hrát ta děvčata dovedou. Vydržet nedovedou, z toho svého skleníku jakoby se nedovedly vymotat.

Druhého července uplynulo **дваadvadesát let od bitvy u Zborova** a šestého července pětasedeadesátčtyři let od upálení Husa v Kostnici. Zborovská bitva byla vlastně jedinou velkou bitvou československých legií na Rusi proti Rakušanům, další bitvy pak probíhaly hlavně na Sibiři v zuřivých potyčkách s bolševiky. O Zborovu se za bolševické éry nesmělo ovšem doma ani dutnout a sameťané její památku nijak horlivě neoprašují, sami dobře nevědouce oč vlastně tehdy šlo. Husova kostnická oběť zůstává stále v dobré paměti, i když dochází k nutným historickým korekcím významu husitských válek. A počátkem července vzpomínáme i památku soluňských bratří Cyrila a Methoděje, kteří jako první na území Velkomoravské říše šířili křesťanství v duchu východořímského pojetí. Východořímská říše přežila tu Západořímskou o nějakých tisíc let, východořímský ritus křesťanský musel tehdy být na velmi vysoké úrovni, ale Velká Morava se bohužel nacházela nedaleko ohniska střetu mezi náboženským světem východním a západním - nic nového pod naším českým a moravským sluncem. Pro další kulturní vývoj naší země bylo působení Soluňanů u nás tehdy nedožrnného významu. V neposlední řadě jejich působením získala i česká literatura.

Vzpomeňme i méně vzdáleného výročí. **21. srpna 1968 vtrhla do Československa sovětská Rudá armáda se socialistickými spojenci** a touto invazí poskytla „bratrskou pomoc“ skalním bolševikům. Následující okupace a dvacetileté období „normalizace“ způsobily našim národům morální i jiné škody z kterých se dodnes vzpamatovávají.

Náš **Waldemar Matuška**, rodák ze Slovenska, už jako slavík zpívat nebude. Zemřel na americké Floridě koncem května tohoto roku ve věku sedmasedmdesáti let. Proslavil se na podiu divadla Semafor v Praze kde vystupoval s Jiřím Suchým a především také s Evou Pilarovou. Stal se legendou české populární hudby v letech šedesátých až osmdesátých a získal i Zlatého slavíka. Po odchodu z Prahy do Ameriky se usadil na Floridě, leč ve Spojených Státech na veřejnosti jako zpěvák neprorazil. Je k neuvěření, že se Matuška původně vyučil sklářem - ale dobře víme, že Antonín Dvořák byl původně řezníkem a měl se stát hospodským... Zavřete teď oči a uslyšíte Waldemara Matušku zazpívat Terezu... Kdyby tak tisíc klarinetů dovedlo toho zpěváka alespoň na chvíli probudit...

Všem pamětníkům dětského lékaře **dr. Trauba**, který zde v Sydney kdysi dlouhá a dlouhá léta působil, bych rád pověděl, že jeho ostatky jsou nyní vhodně uloženy na hlavním brněnském hřbitově vedle ostatků jeho paní Marie Traubové. Dovězli je tam ze Sydney a pietně uložili moravští příbuzní paní Marie, kteří se vloni v Sydney zúčastnili její kremace. Měl jsem letos v květnu příležitost krátce navštívit místo posled-

ního odpočinku dr. Trauba v Brně, který kdysi dovedl tak úspěšně léčit tolik českých i slovenských dětí v padestých a šedesátých letech. Nebyl by si asi dříve pomyslel, že se jednou vrátí do rodného Brna... Vrátil se tam, a jeho památka v Sydney a okolí přžívá.

Kdyby nebylo obětavosti a dobré vůle nebojácné žurnalistky a autorky paní Marcely Čechové nikdy bychom se možná nebyli dověděli že nemocniční „bažant“ pro dámy sluje v řeči nemocničního personálu „fialka“ podle řeckého slova fiale - široká nádoba. Nebo že, v tak zvaně katolickém slangu humorné označení „Bé šestnáctka“ náleží papeži Benediktu XVI. Marcela Čechová nám totiž poslala dnes již postarší číslo časopisu Týden, kde Tomáš Čechtický uveřejnil **perličky z řeči profesních skupin** jako jsou tramvajáci, lékárníci, lékaři a jiní. Jsou tedy například studenti oboru křesťanské výchovy křováci. Dovídáme se, že „kaštani popadají, když tam naležete brzdu“ v řeči tramvajáků, že na bigy se zkouší nábko a že ten týpek má krutej vohoz. Nalejt brzdu znamená prudce zabrzdít a kaštani jsme my, cestující. Bigy je zkratka pro biskupské gymnasium, nábko náboženství, týpci jsou pěkní hoši a krutej vohoz je dobré oblečení. Naše rodná řeč je prostě hustá (v angličtině cool), tedy výborná, a jednokoňka je lékárna s jediným lékárníkem. Poměrně vzácná porucha, zdvojená pochva, je v řeči gynekologů prý dvouhlavoňka, a nauka o ptácích, ornitologie, je lékařina zabývající se mužskými orgány. Nu, hustá ta čeština opravdu je. A teď si představme, že by tohle všechno zaslechl dnes Josef Dobrovský, jezuitský filolog, jenž před nějakými dvěma sty lety sice vytvořil pro češtinu geniálně uspořádanou gramatiku avšak nevěřil, že čeština jako samostatný jazyk přetrvá. Přetrvala, rozkošatila se a je dnes všestranně obohacována jak výrazy spisovnými tak profesními a jinými slangy. Marcela Čechová nám tuto úvahu o bohatosti a tvárnosti naší rodné mluvy dovedla prakticky zpřítomnit.

V červnu promítlo kino sydneyjské sokolské jednoty **Ponrepo** pod čackým vedením bratra Čermáka film Tetička vyrobený ještě za protektorátu. Je to film jednoduchoulinký, ale na své si zajisté přišla hlavně generace starších pamětníků. Hraje v něm totiž celá plejáda českých fimových mohykánů jako František Smolík, Theodor Pištěk, Jaroslav Marvan, vždy elegantní Růžena Šlemrová, Jiří Dohnal, František Kreuzmann a Růžena Nasková jako titulní postava Tetička. Jednu z hlavních rolí obsadil i Ferenc Futurista, známý komik z dvacátých let minulého století, ve filmech ne ale často, tuším, vídaný.

Lovec perel Bojar

The Unwanted Amphibian

Up until 1935, Australia did not have any toad species of it's own. We had tree frogs and burrowing ground frogs - even microhylid frogs which do not have a tadpole - but none of the world's hundreds of toad species evolved here. However, not wanting to be left out, Australia acquired some - 102 toads, in fact.

These toads were supposedly being used successfully in the Carribean islands and in Hawaii to combat the cane beetle, a pest of sugar cane crops. After rave reviews from overseas, Hawaii shipped a box of toads to Gordonvale, just south of Cairns. These were held in captivity for awhile, their numbers were increased by breeding, and then they were released into the sugar cane fields of the tropic north. It was later discovered that the toads (scientific name *Bufo marinus*) can't jump very high so they did not eat the cane beetles which stayed up on the upper stalks of the cane plants. At the time of year

when the beetle's larvae were emerging from the ground, no toads were about. So the cane toad, as it came to be known, had no impact on the cane beetles at all and farmers had to go back to the use of chemicals to kill the beetle.

Meanwhile, the 'cat was out of the bag' or, more accurately, the toads were out of the box! But there were only a few hundred of them so nobody gave any thought to catching them up again and disposing of them. The toads were on their own and they proved to be very hardy survivors. They turned out to be a lot more than we bargained for and it didn't take long to find out how well the toads would do in their new Australian home.

- They breed like flies, as the saying goes. Each pair of cane toads can lay 33,000 eggs per spawning (some published references estimate they produce as much as 60,000 eggs!).
- Their 'toadpoles' develop faster than many Australian frogs so they can outcompete our frogs for food.
- Toads and toadpoles seem to be resistant to some herbicides and eutrophic water which would normally kill frogs and tadpoles.
- All stages of a toad's life are poisonous so they have no natural predators to keep their numbers in check (although Mike Tyler's work suggests that toad juveniles are not toxic until they reach about 3cm in size but this presents a question: why would an animal lose its toxicity at the juvenile stage when it has it during larvae and adult stages?)
- Toads not only eat the food normally available to Australian frogs, there is growing anecdotal evidence that they eat frogs as well, especially metamorphs.

Fish who eat toadpoles die. Animals who eat toad adults die. The museums have plenty of snakes preserved in jars which were killed by toad toxin so fast, the toad is still in their mouths unswallowed. Even small amounts of water, such as a pet's water dish, can be fouled by toadpoles and adults. When the pet comes along to drink from it's dish, it becomes sick. Local vets report that a couple dogs a month are brought in ill just from "mouthing" toads.

Here's a riddle: what happens if you feed a cane toad too much?

Answer: it just keeps getting bigger!

Captive cane toads will allegedly eat everything from dog food to mice and they keep growing until they reach 25cm in length and over 4 kilos. In recent years, it has been noticed that toads in the Cairns area are much smaller than they used to be (the "big mama" at right was found in Babinda - 30 minutes drive south of Cairns). A theory is that when toads first colonise a new territory, there is an abundant food supply. The toads gorge themselves and get quite large. As the numbers of toads increase from breeding, the food resource never reaches its pre-toad levels and therefore, the toads' size and their food supply achieve a "compromise". Certainly the largest toads still found in Cairns come from the suburbs which back onto bush and, therefore, have more plant life to feed more insects.

Cane toads have proven themselves to be one of Australia's worst environmental disasters. Since 1935, they have spread across most of Queensland, they are almost entirely across the Northern Territory (only 75 km from the WA border) including the world-reknoned wetlands of Kakadu. Their numbers are profuse in the dry southeast Queensland area (or were until 2002 when another new disease problem emerged in Queensland) and they are spreading down the NSW coast. Quite a few have hitched a ride down to Sydney in vegetable trucks and they have established themselves at the 2000 Olympics site (at Homebush Bay in Sydney's inner western suburbs). This area of Sydney is also the largest remaining NSW stronghold for the endangered Green and Golden Bell frog (*Litoria aurea*). (One thing this endangered frog definitely does not need is another threat.)

Toads are responsible for the reduction of many species of Australian wildlife and the Northern Territory is currently a living research laboratory where researchers are documenting the changes to predator animal numbers such as crocodiles and quolls. The Northern Territory government has already taken preventative steps to help save the quoll population by relocating numbers of them to offshore islands until another toad reduction method can be found. However, there are examples of how 'nature finds a way'. Some Queensland bird and rodent species have somehow learned how to eat cane toads without exposing themselves to the toxin. They kill the toad and turn it over onto its back. They pull away the soft belly skin and partake of the internal organs, leaving the skin and the deadly paratoid glands behind. This behaviour has only taken a mere 60 years to learn - very fast on the evolutionary scales. Those native rats which do feed on animal material (such as the White-tailed and the False Water) have learned to only eat the legs of the toad and not the body.

There is also an Australian snake species called the Keelback or Freshwater snake (*Tropidonophis mairi*) which is reportedly immune to the toad's toxin also some debate still rages as to whether it really is immune or if it is only non-toxic juveniles that can be taken. There are other Australian snakes that may be immune and work is in progress in the Northern Territory under the supervision of Dr. Rick Shine of Sydney University.

There is also a new piece of information which has emerged because of the toad's progress across the Northern Territory: there is a beetle species there which the frogs ignore but the toads relish, and when they eat these Lavender Beetles, they die. We hope that the government will rapidly put funding into studying this event as this may be the sort of 'silver bullet' they have been looking for to get rid of the pesty toad.

An extraordinary amount of money has and is still being spent by the Australian government on genetically manipulating a disease to kill toads. This is a very risky project which will have cataclismic consequences if it goes wrong and severe consequences even if it works correctly. Even Queensland government has jumped onto the "high-tech" at any cost bandwagon, chosing to throw \$1 million dollars into a hi-tech bait project instead of researching the fact that frogs and cane toads in Queensland are dying from new diseases. We applaud the decision of the Northern Territory government, however, who has put money into a trapping program which is already clearing areas of toads without genetic engineering or high-risk outcomes or ten to twenty year development times.

Aussie ant threatens toxic toad Agence France-Presse March 31, 2009

THEY'VE tried gassing it, freezing it, running over it in cars, whacking it with golf clubs and turning it into compost. But the cane toad, a horrid invasive species introduced to Australia nearly three-quarters of a century ago, has refused to croak. Now, though, a scientific paper published on Monday suggests *Bufo marinus* has a weak spot: it is vulnerable to a native Australian ant.

The cane toad, indigenous to Central and Latin America, was brought to Australia in 1935 to help control beetles that threatened sugar-cane crops. The horny critter has now spread across most of tropical Australia, killing native carnivores, including crocodiles, snakes and lizards, that cannot tolerate its toxins, and devastating native frogs and toads through habitat loss. The Australian authorities have tried desperately to stop the invasion, including a "Toad Day Out" in Queensland, which encourages people to hunt down the hated anuran.

In a study published in the British journal *Functional Ecology*, a team led by Rick Shine, a professor at the University of Sydney, found the pest is vulnerable to the meat ant (*Iridomyrmex purpureus*) - a fiercely aggressive, omnivorous species found all over Australia. In a special laboratory, the biologists compared use of habitat and behaviours between cane toads and seven native Australian frogs. Cane toads are active during the day - when the meat ants themselves are busy - and live in open micro-habitats. Aussie frogs, though, are nocturnal and tend to hole up safely in vegetation during the day, when meat ants are on the prowl.

In addition, the scientists found, the Australian frogs are warier of the meat ants than the imported intruder and also quicker and nimbler at avoiding them compared to the cane toad, whose hops are shorter and slower due to their shorter shin bones.

Japonští vědci: OSN lze o globálním oteplování iHNed.cz

Ke starověké astrologii přirovnali někteří japonští vědci současnou předpověď dalšího růstu globální teploty. Nová zpráva Japonské energetické komise ukázala, že japonští vědci odmítají teorie, které z klimatických změn posledních desítek let obviňují primárně člověka. Tři z pěti badatelů podle této zprávy s těmito teoriemi prosazovanými OSN nesouhlasí a tvrdí, že člověkem emitované skleníkové plyny nejsou hlavní příčinou oteplování.

Jeden z vědců spojil současné počítačové modely, které předvídají další a rychlejší oteplování, k starověké astrologii. Někteří tvrdí, že trend oteplování již skončil. Rok 2008 byl například i podle NASA nejchladnějším rokem tisíciletí.

Tři z pěti vědců potvrdili, že klimatické změny jsou řízeny přirozenými cykly a nejsou zásadně ovlivněny lidmi. Kanya Kusano, ředitel Japonské agentury pro mořskou vědu a technologii, nazval klimatický výzkum vedený vědci, kteří podporují teorii globálního oteplování, za nedospělý. *"Klimatické modely jsou stále ve fázi závislosti na pokusných modelech,"* napsal Kusa-no. *"Soud IPCC, že od teď bude teplota na Zemi vykazovat stálý růst, by měl být uní-mán jako neprokázatelná hypotéza,"* uvedl.

Šuniči Akasofu, šéf Mezinárodního arktického výzkumného centra na Aljašce, použil historická data k popření tvrzení, že současné teploty jsou neobvyklé. *"Názor, že se stane opravdu velká katastrofa, musí být vyvrácen,"* uvedl Akasofu.

Z větší časové perspektivy trvala mezi lety 1400 až 1800 malá doba ledová, pak začalo pozvolné oteplování, které podle Akasofua vyvrcholilo na přelomu tisíciletí. Někteří klimatologové také začínají upozorňovat na fakt, že počítačové klimatické modely pravidelně předvídají vyšší teploty, než jaké potom skutečně nastaly.

NASA: Rok 2008 byl nejchladnějším v tomto století

24. 1. 2009 (iHNed.cz) Miroslav Cvrček

Sluneční aktivita byla loni nejnižší od začátku satelitního měření v roce 1970. Podle vědců stojí za ochlazením tzv. efekt La Niña.

Loňský rok byl podle amerického Národního úřadu pro letectví a vesmír (NASA) nejchladnější od roku 2000. Vyplyvá to z analýzy a měření teploty Goddardova institutu. Ačkoliv byla podle měření průměrná globální teplota v roce 2008 devátá nejvyšší od roku 1880, v posledních zhruba 10 letech tato teplota nevykazuje rostoucí trend.

Průměrná teplota na Zemi loni podle nových údajů znatelně poklesla na 14,44 stupně Celsia, čímž se vrátila k úrovni roku 1997, kdy dosáhla 14,4 stupně. Podle měření však rostla průměrná teplota na Zemi s několika přestávkami většinu 20. století.

Ačkoliv je vývoj teploty pod předpoklady i těch neoptimističtějších odhadů Mezivládního panelu pro klimatické změny (IPCC), podle meteorologů se to nedá brát jako konec tzv. globálního oteplování. IPCC bere jako hlavní důvod zvyšování teploty v minulém století zvýšení koncentrace skleníkového plynu CO₂ činností člověka, někteří vědci s tím ale nesouhlasí.

"Osobně zastávám názor, že kolem "hrozby" oteplování panuje zbytečná, politicky a mediálně živená hysterie, vedoucí k ukvapeným a nehospodárným rozhodnutím, které ve svém důsledku poškozují ekonomiku i přírodu," uvedl již dříve pro server iHNed.cz meteorolog Milan Šálek.

Nejčastěji zmiňovanou příčinou náhlého ochlazení v loňském roce, které je největší za posledních 10 let, je podle meteorologů nedávná změna mořských proudů v Tichém oceánu, tzv. efekt La Niña, protipól známějšího jevu El Niño.

Řada vědců také upozorňuje, že CO₂ působí jako skleníkový plyn jen na záření určité vlnové délky. Podle nich je již ale množství tohoto plynu v atmosféře takové, že "pokrývá" celé záření odpovídající vlnové délky, a další CO₂ již tedy na skleníkový efekt nemá prakticky žádný vliv.

Webové stránky NASA ukazují na nejnižší sluneční záření (viz graf) od začátku měření satelity v roce 1970 a upozorňují, že cyklus sluneční aktivity se neobvykle prodloužil, když se dostává do minima o dva roky později, než v při předchozích obdobích. Podle NASA však právě začíná nebo v nejbližších měsících začne cyklus nový a intenzita slunečního záření opět vzroste. Instituce tak odmítá teorie, že by zemi čekala nový tzv. malá doba ledová.

Klaus: Oteplování neexistuje. Je mi líto, že to Al Gore nechce slyšet

DAVOS/PRAHA 31. 1. 2009 (iHNed.cz)

Václav Klaus po čase opět zaútočil na bojovníky proti globálnímu oteplování. Stalo se tak na Světovém ekonomickém fóru v Davosu. Prezident také prohlásil, že větší obavy než z finanční krize má z reforem z ní plynoucí.

Český prezident Václav Klaus v sobotu na Světovém ekonomickém fóru v Davosu znovu prohlásil, že oteplování ovzduší neexistuje, a kritizoval ty, kdo chtějí s tímto je-

vem bojovat, jako třeba bývalý americký viceprezident Al Gore. Napsala to agentura AŤP. "Nemyslím, že je nějaké oteplování klimatu. Nevidím žádná statistická data, která by to dokazovala," řekl podle AFP v Davosu Klaus novinářům, čímž vyjádřil opačný postoj, než jaký má Evropská unie, které jeho země v tomto pololetí předsedá.

Agentura píše, že český prezident se také pustil do bývalého viceprezidenta a nositele Nobelovy ceny za mír Al Gora, který zaujímá v boji proti globálnímu oteplování jedno z předních míst. "Je mi líto, že někteří lidé jako Al Gore nejsou připraveni naslouchat konkurenčním teoriím. Ekologický militantismus a alarmismus ohledně oteplování ovzduší jsou výzvou naší svobodě," citovala agentura Klause.

Větší hrozbou než krize jsou ekonomičtí regulátoři

Prezident se podle ní v souladu se svými liberálními idejemi také distancoval od regulování ekonomiky, které v Davosu jako prostředek boje proti nynější krizi navrhovali četní účastníci fóra, zvláště evropští.

"Mám větší obavy z reforem než ze samotné krize. Mám obavu, že se krize využije k radikálnímu svazování trhů a volné výměny ve světě," prohlásil.

Eurabia has a capital: Rotterdam

In 2002, the scholar Bat Ye'or, a British citizen born in Egypt and a specialist in the history of the Christian and Jewish minorities in Muslim countries - called the *dhimmi* - coined the term "Eurabia" to describe the fate toward which Europe is moving. It is a fate of submission to Islam, of "dhimmitude".

Holland is an extraordinary test case. It is the country in which individual license is the most extensive - to the point of permitting euthanasia on children - in which the Christian identity is most faded, in which the Moslem presence is growing most boldly.

Here, multiculturalism is the rule. But the exceptions are dramatic: from the killing of the anti-Islamist political leader Pim Fortuyn to the persecution of the Somali dissident Ayaan Hirsi Ali to the murder of the director Theo Van Gogh, condemned to death for his film *Submission*, a denunciation of the crimes of Muslim theocracy. Fortuyn's successor, Geert Wilders, has lived under 24-hour police protection for six years.

There is one city in Holland where this new reality can be seen with the naked eye, more than anywhere else. Here, entire neighbourhoods look as if they have been lifted from the Middle East; here stand the largest mosques in Europe; here parts of sharia law are applied in the courts and theatres; here many of the women go around veiled; here the mayor is a Muslim, the son of an imam.

This city is Rotterdam, Holland's second largest city by population, and the largest port in Europe by cargo volume.

From Sandro Magister, "Eurabia has a capital: Rotterdam", *Chiesa News (Rome)*, May 19, 2009. URL: <http://chiesa.espresso.repubblica.it/articolo/1338480?eng=y>

**MÁTE JIŽ ZAPLACENÉ ČLENSKÉ PŘÍSPĚVKY \$25?
MÁTE JIŽ ZAPLACENÝ 2009 VĚSTNÍK \$25?**

In the casbah of Rotterdam

In Feyenoord, veiled women can be seen everywhere, darting like a flash through the streets of the neighborhood. They avoid any sort of contact, even eye contact, especially with men.

Feyenoord is the size of a city, and there are 70 nationalities coexisting there. It is an area that lives on subsidies and residential construction, and it is here that it is most obvious that Holland - with all of its rules against discrimination and all of its moral indignation - is a completely segregated society. It is the second-largest city in the country, a poor city, but also the economic engine with its huge port, the most important in Europe. Most of the population are immigrants, and the city has the tallest and most imposing mosque in Europe. Sixty per cent of the foreigners who arrive in Holland come here to live. Many of the neighbourhoods in Rotterdam are captive to the darkest, most violent form of Islamism.

Pim Fortuyn's house stands out like a pearl in a sea of chador and niqab. It is at number 11 Burgerplein, behind the train station. Every now and then someone comes to put flowers in front of the home of the professor who was murdered in Amsterdam on May 6, 2002. Someone else leaves a card: "In Holland everything is tolerated, except for the truth."

Three months ago, *The Economist*, a weekly publication far from Wilders' anti-Islamic ideas, spoke of Rotterdam as a "Eurabian nightmare". For most of the Dutch who live there, Islamism is now a threat greater than the Delta Plan, the complicated system of dikes that prevents flooding from the sea, like the flood in 1953 that killed 2,000 people.

Muslim lawyers in Rotterdam ... want to change the rules of the courtroom, asking to be allowed to remain seated when the judge enters. They recognise Allah alone. The lawyer Mohammed Enait recently refused to stand when the magistrates enter the courtroom, saying that "Islam teaches that all men are equal." ... All men, but not all women.

From Giulio Meotti, "Nella casbah di Rotterdam", *Il Foglio* (Milan, Italy), May 14, 2009.
URL: <http://www.informazionecorretta.it/main.php?mediaId=8&sez=120&id=29415>
News Weekly 30/5/2009

CESTOU DO EXILU (14)

Bořek Šindler

PANÍ HUDEČKOVÁ A JEJÍ CURYŠSKÉ MOCNÁŘSTVÍ

Rozepsat se o způsobu vlády oné dámy nad dušemi uprchlickými hned na počátku této kapitoly by věru nebylo namístě. Tuto samovládyni české říše v Curychu nelze ovšem přejít rádečkem či rádečky dvěma. Ne snad proto, že by se tato vznešená dáma při té vzpomínce obracela v hrobě. Tam ona se jistě obrací. Je však zapotřebí zachovat jistý časový sled a ten vede z curyšského hlavního nádraží k příbytku pana Pařila. Tam jsem se vydal navečer onoho posmutnělého říjnového dne, kdy jsme se s Leonie rozloučili s appenzellským Pestalozzidorfem i s jeho kouzelným lětem, dorazili na Hauptbahnhof v Curychu a tam se rozešli do dvou směrů. Já se tedy vydal za panem Pařilem, neohlášen a tudíž ani nečekán, a rozhodně neočekáván...

Zazvonil jsem a představte si tu situaci. Dvě uprchlické rodiny se s dětmi tisni v pronajatém bytečku, je před večerí, děcka povykují, cibulka se připaluje a najednou crrrr! A za dveřmi stojí nezvaný host, učiněný holobrádek a nevychovanec. Tak či onak, nevyhodili mě. Neměli ani kam mě vyhodit. Za stůl jsem s nimi zasedl, ani skrovnou večerí neodmítnul, ale pak už jsem se raději na dobrou noc odporoučel do tak malinkého kamrlíku, že se tam kromě skládací postele nevešlo, nemohlo prostě vměstnat, vůbec nic. To jsem si při svlékání ovšem jen namlouval. Najednou se totiž dveře kamrlíku zlehoulínka pootevřely a do nich se šine mladý chlapec asi mého stáří, vlastně mládí, zřejmě uprchlík a hned česky Nazdar, kamaráde a bylo po ceremonii. Složil se akrobaticky na náznak jakéhosi kavalce vedle mé postele a hovořili jsme pak skoro až do rána. On to byl na první pohled takový veleslušný hoch, podle řeči Pražák jako já, a dorazil právě z Německa. Ilegálně, jakby jinak, se přehoupnul

přes německo-švýcarskou hranici a teď tu skončil u Pařila v kamrlíku jako já. Možná, že připutoval i z Rakouska, možná odjinud, čert už to dneska ví – ale nebyl to nikdo jiný než profesor Petr Hrubý. Tehdy ovšem jen pouhopouhý Petr s ranečkem na zádech, já Bořek s ranečkem na zádech, a povídání nebralo konce. On že je na cestě do Ženevy, kde hodlá studovat filosofii – a to byla volba dobrá, Ženeva Čechům přála, znala Masaryka, jedna jeho dcera se tam i přivdala. Od Petra jsem během té noci načerpal celou nůši informací z uprchlických lágrů a vůbec mě ten sympatický chlapec nějak snesl na pevnou zem a konečně mi došlo, že moje dosavadní exilová existence se vznášela v oblacích a že život v exilu pocukrován ani medem pokapán jistojistě nebude. Petr si už byl tehdy jist, že k žádné válce nedojde, Západ že o Československo nijak valný zájem nemá a že se tedy rozhodl v Ženevě dostudovat a nějak se postavit na vlastní nohy. To se okamžitě stalo předmětem mého upřímného obdivu, i když mě i napadl, že to pro filosofa bude dost tvrdý oříšek k rozlousknutí na holém kolenně... Později jsme se s Petrem Hrubým jednou v Bernu setkali na sjezdu československých vysokoškoláků ve Švýcarsku o obdivoval jsem ho, že při ženevském studiu dovede pracovat i na vydávání česky psaného časopisu Skutečnost - a to byl tehdy asi nejlepší exilový časopis, snad vůbec první exilový časopis ve Švýcarsku vydávaný. Tehdy jsme ještě netušili, že nás jednou bude oba hostit Austrálie, Petra Perth jako profesora sociologie a mě Sydney jako advokáta. Jednou, když jsem ještě přispíval do Novin jsem Petrovi do Perthu telefonoval ve snaze požádat ho o spolupráci a učinit z něho přispěvatele Novin redaktora Bejšáka. Petr skutečně jedním či dvěma články přispěl, ale na mě si už nepamatoval. Nakonec se odstěhoval do republiky a pokračuje v probírání se temnou historií hříchů bolševické minulosti – a, jak jsem si jist, zvládá to absolutně na výbornou... Ale toho rána jsme se po to vyspání nevyspání v Pařilovic kamrlíku opláchli, posnídali, rozloučili se, Petr frrr do Ženevy a já s panem Pařilem na shon po živobytí. O tom zase až příště, dnes bych přece jen rád zabrousil do oné říše paní Hudečkové.

Bylo ona to vůbec paní Hudečková? Nebo že to byla paní Houdečková? To se mi už nějak z paměti vykouřilo. Ale ať tak či onak, byla to žena všemi mastmi pomazaná, těmi nejúčinnějšími a nejhojivějšími, a pomazaná v tom nejlepšího slova smyslu. Bydlívala ve velkém bytě uprostřed Curychu a šprechtla švýcyr dyč snad lépe než sami Curyšané. Byla dcerou Moravanů, ale v Curychu narozená a čistou vodou curyšského jezera křtěná. Vdova, v nejlepších vdovských letech tak nějak kolem padesáti, statná kulaťoučká žena bystrého temného oka a téměř neustále v doprovodu krajana Frömla, postaršího českého Švýcara a povoláním fotografa. Krajana Frömla nám všem za pakatýlek ve svém ateliéru pořizoval fotografie – a dovedete si asi jistě představit, že jsme jich potřebovali pro evropskou byrokracii a pro ty nejrůznější žádosti o visa nemálo. Takže Frau Hudeček, milá paní Hudečková, zasedávala ve svém hojně navštěvovaném salóně v čele velikého stolu a krajana Frömla buď po její pravici nebo někde v přítmí dále od stolu, aby měl přehlednější pozorovací stanoviště a později mohl paní Hudečkové v klidu dopodrobna referovat. U paní Hudečkové se dveře netrhly, hlavně po večeri. Kdo z českých uprchlíků přišel do Curychu, nemohl neprojit screeningem paní Hudečkové. Ta si ho prostě dovedla vzít na paškál a to mohlo pak rozhodnout i o jeho dalších osudech ve Švýcarsku. Paní Hudečková totiž požívala plné důvěry kantonální Fremdenpolizei a ta na její slovo a úsudek dala. Chodili k ní a za ní do její „ordinace“ především nově přibylí a hlavně ti, kdo přešli švýcarskou hranici ilegálně, utečenci z německých nebo rakouských lágrů nebo i utečenci přímo z republiky, kteří proběhli Německem a mířili hned dál. Večer co večer se tam prostě scházela celá tlupa žadatelů, paní Hudečková zařizovala to i ono – samozřejmě po důkladném proklepání a někdy až i po dobrozdání krajana Frömla. Dovedla uchlácholit, poradit, najít rychlou pomoc.

Mně paní Hudečková zařídila například jídlo, a to byla velká a účinná pomoc – ono se totiž ukázalo, že to moje universitní stipendium spočívalo v neplacení školních poplatků. Kde ale spát a čím se žít? Paní Hudečková mě doporučila jedné curyšské rodině na obědy a večere. Poslala k nim i jiného Čecha, nějakého Charváta, ale oni si ti bláhovci vybrali mě. Představte si, nebohatá rodina se třemi malými dětmi a já tam chodil půldruhého roku pravidelně na obědy a večere, zdarma. Byl to výsledek jistě akce jedněch švýcarských novin, které po únorovém puči v Praze vyzvaly švýcarské občany k podpoře prchajících československých studentů. Asi před deseti léty mě tu v Sydney někdo volá, jsem-li prý Herr Schindler a žil-li jsem kdy v Curychu. Že on se vrací z Queenslandu do Ameriky a rád by s ním hovořil. Ukázalo se, že to byl Max,

Maxli Wyss, nyní profesor meteorologie na Aljašce, tehdy v letech 1948–1950 asi devítiletý nejstarší synek mých curyšských dobrodinců. Zamžily se mi oči, rád přiznávám. Pozval jsem ho i s jeho americkou manželkou na večeri a zatelefonovali jsme i do Curychu jeho ovdovělému otci... To tedy byla paní Hudečková. Zařídila komu co mohla.

Nu a jednou jak tak večer sedím s ostatními kolem stolu oné strategické vládkyně, poslouchal jsem „výpověď“ jedné právě do Curychu dorazivší rodiny, matka byla již v pokročilejším stupni těhotenství a myslím, ač si dnes nejsem jist, že s sebou měli i malé děcko. Jak dobře všichni víme, svět je malý a na náhody bohatý. Kdože to mohl být? Neuhádnete – manželé Chobočtí. Zapamatoval jsem si to neobvyklé jméno a i ten stav paní Chobocké. Oni se pak všichni ocitli v Sydney a dovezli do Sydney i malinkou budoucí filmovou režiserku – vytvořila i film „Maria“, a to je film o té těhotné matce, někdejší návštěvnice konference u paní Hudečkové – a ta je dnes manželkou eminentního akademického ekonoma profesora Jana Kmenty! „Screeningem“ paní Hudečkové prostě procházel kdekdo. Prošel jím i náš budoucí starosta Sokola Sydney Vávra, kdysi dlažbu města Curychu obšlapávající, a jiní a jiní. Neprocházel jím však, myslím, tehdy též v Curychu dlící Rudy Komon, tehdy uprchlík a později na slovo vzatý zaučovatel Australanů do civilisovaného stolování se sklenkou vína, ani tehdy mladiství novomanželé Čtvrtečkovi, leč mohu se mýlit. Rudy Komon žil v Curychu tak trochu stranou a manželé Čtvrtečkovi nebydleli, myslím, přímo v Curychu. Za stolem vladárky Hudečkové se však sem tam ukázal – nebo se mýlím? – i Tom Luk, účastník osudného pochodu z Osvětimi do Mauthausenu s omrzlými prsty u nohou, a snad i jeho otec. Oba se nakonec dopravili do Sydney. Tom se po několika letech jako měřič plynu a poskok na všeobecnosti na slovo vzatý stal poměrně vysokým úředníkem pro uprchlíky u Spojených národů, odstěhoval se do Ženevy, seznámil se s izraelskou sabrou, má s ní dvě dnes již dávno dospělé děti a dodnes žije na výměnku ve Švýcarsku. U paní Hudečkové po večerech zasedal i můj kolega a přítel z curyšské university Zdeněk Dobrovolný, později významný pracovník kanadského Sokola, a s tím jsme drželi partu.

Kdo ale u stolu paní Hudečkové zcela určitě zasedal byl Franta Kříž, dr. František Kříž. Ten, jako držitel leteckého vůdčího listu a jeho známý, jako majitel letadla, spolu z Brna uletěli a přistáli ve východním švýcarském kantonu Graubunden. Švýcaři je zajali, letadlo jim zabavili a ti dva se pak po celá léta přeli a dokonce snad po světě i soudili, jak se Švýcaři tak mezi sebou, kdo má na to letadlo vlastně nárok. Znalí jsme ten příběh všichni nazpaměť. V Sydney to František dotáhl na průvodčího na elektrice. Prostě nepodařilo se mu nikdy dostatečně zvládnout ani němčinu ani angličtinu. Odjel ale do New Yorku a tam se umístil v lékařské knihovně Columbia University. V Curychu však požíval tehdy František význačného byť vyjimečného privilegia. On se totiž, jako doktor filosofie, zabýval vším možným, ba někdy zdánlivě i nemožným. Do brněnských knihoven prý kdysi zaváděl systém desetinného třídění. V Curychu se naopak zabýval sexuologií a jako po informacích dychtící sexuolog si od policejní prefektury vymohl povolení měřit zatčeným curyšským prostitutkám pánve. Pro účely ovšem ryze vědecké leč blíže nedefinované. Neptejte se, co ten Franta od nás na to konto zkusil! Ovšem bezesporu - jak se v pozdějších letech ukázalo - bezesporu nejvýznamnějším prominentem kolem trůnu paní Hudečkové byl Jiří Nehnevajsa. Později profesor doktor Jiří Nehnevajsa. Byl v Curychu také členem našeho kroužku odbočky Československých vysokoškoláků v exilu a na curyšské universitě pracoval na své disertační thési o Masarykovi. Již dávno před jejím dokončením se s námi rád vsázel, že „za rok na shledanou nad Niagarou, to, chlápci, uvidíte“. - Že se do té Ameriky dostal, že tam v něm rozpoznali muže vzácných kvalit a pronikavého intelektu a udělali z něho universitního profesora a že se tam také nakonec stal i předsedou prestižní československé celosvětové organizace Společnosti pro vědy a umění nemohlo překvapit nikoho, kdo kdysi v Curychu tohoto odvážného a vzdělaného chlapce měl čest poznat.

Nu, byl ten český uprchlický Curych v těch prvních letech exilu něčím zcela neobvyklým a to jsem vycítil hned od první chvíle. Začínala tam zbrusu nová kapitola mého exilu, ovšem přízemnější, ale realističtější nežli ta neskutečná trogenská idyla.

(Pokračování)

MÁTE JIŽ ZAPLACENÝ 2009 VĚSTNÍK \$25?

Z TAJŮ KRÁS ČESKÉ ŘEČI

Bořek Šindler

Slib je slib a pokračujme tedy v objevování krás tajů našich lidových písní. Tu nejlepší nám bohužel tak napůl odcizili ti evropští eskamotéři... Dokonce nadvakrát. Britové si z ní udělali svou válečnou polku Vyvalte sudy a Němci ji poslali na trh do okupované Evropy pod názvem Rosamunda. A přitom je to ta naše Škoda lásky, kterou jsem tobě dala. Nechme ale lásky, nechme škody, ona to možná ani není píseň lidová, nanejvýše snad zlidovělá. A vyberme si dnes nejprve ty říznější. Kdo slyšel Čechy s gusem zazpívat Nemelem, nemelem ten poznal, že to oni berou smrtelně vážně. Když hergot nemelem tak nemelem – a když se Češi rozhodnou nemlít tak prostě nemelou, a to za okupace poznali i Němci. Jó na oko to oni Češi jako i dost mleli, ale ve skutečnosti jim sebrala voda mlejn, všechny kola i tu pilu s vantrokama. Hruža hružoucí! No my sme holt tvrdý palice dyš chceme. Právětak dovedou Čížci řízně zanotovat jak ten Kolín stojí v pěkné rovině a ten Kmoch ze Zásmuk to dovedl podat jako kapelmajstr s tou pravou polabskou vervou. Ta Škoda lásky, to Nemelem (v obojí verši, v té slušnější i v té méně uctivé) i ten Kolín, to nejsou žádné moly, v těch to prostě jede všecko briskně na dur. Právětak jak šly ty panenky tou silnicí a jak je tam střetli ti myslivci. No pane jó. Jdou dvě nebo i tři panenky nějakou tou prašnou tehdy ještě silnicí a najednou kde se vzali tu se vzali dva nebo i tři myslivci. Ne jeden, dva nebo dokonce tři byli ti chlapci myslivci. A jeden hned, že jako ta maličká ta je má - no znáte to, raději ale postupme místo představitosti čtenářů a snad i čtenářek, prachdilo. Panenky samy a potkat na osamělé byt i prašné silnici myslivce!

Oni ti myslivci ale figurují v našich lidových písních i jinak. Třeba ve tříčtvrtečním taktu a přímo na tý louce zelený. Tam se pasou nějáci takoví ochočení jeleni a pase je tam – nu kdo jiný, pase je tam, tu ochočenou vysokou, jistý a nesporně i dosti pohledný a zajisté i statný mysliveček v zelený kamizolce. A slibuje náhodné pozorovatele, že když na něho počká, zastřelí jí jelena – a vy vážně myslíte, že ona na něho neposečkala? Však svět pln divů je, ale která z našich krasavic by si nechala ujít tak fešáckého pastevečka? ... O kousek dál, na Bílé hoře, oře sedláček. Ten má dceru a zpěvák by ji rád dostal - hej župy župy okolo chalupy! Tedy nejdříve les se zelenou loukou, tam se přinachomejtne mysliveček v zelený kamizolce a je ruka v rukávě, onde opět oře sedláček, otec to krásné dcery, Češi v tom holt dovedou chodit. Avšak nejen zamilovanci figurují v těch českých národních popěvcích. Tak například okolo Třeboně tam pasou se koně a dokonce na panském výhoně! Nejen koně, i kobyly jsou terčem nevázané české představitosti. Dej kobylám, to ti povídám, dej kobylám ova, nabádá jiná píseň. A jenom ty mě, můj koničku, jenom ty mě pěkně nes, dám ti dělat pod- a podkověny ještě dnes, a to ze samýho ze zlata, aby tys mě ne- a neshazoval do bláta. To je taková ta řízná durová, ale máme o koních i písně teskné - koupím já si, koně vraný až na tu vojnu půjdu, a na tebe, moje milá, na tebe zapomenu. Avšak jiný chlapík, rádobydesertér, je na tom podstatně jinak a hůř. On husárek malý, boty roztrhaný, on na vojnu nepojede dokud nebude mít boty nový. Avšak, co se nestalo. Tatínek to slyšel, hned z komůrky vyšel, dal mu boty udělati a na vojnu ten ubožák jít musel. A když už o lekrůtech, ano lekrůtech – jistý mladík si prozpěvuje – chovejte mě, má matičko, jako míšeňské jablíčko, chovejte mě jako z růže květ. Až pak vy mě vychováte, pak se na mě podíváte jak mi bude pěkně slušet bílý kabátek – tedy dokonale pruský kabátek vojenský a ten hoch je pln ironie. Chudák maminka ho bude vyplávat a oni jí ho vojenští páni potom přece jen vezmou do války.

Ty kobyly však Čechům jako by nedávaly spát. Totiž – kobylka malá kovat se nedá. Nechce prostě postát. Právě tak jako ta zpěváková panenka, ta mu též nechce postát, respektive zřejmě zcela resolutně odmítá dát hubičku. Nebo že snad jen tak na oko, aby se jako neřeklo, aby to pak bylo na sichr? Najednou se ale situace radikálně změní, kobylka postojí, nechá se okovat, a zpěvák od své milé utrží hubičku. Tak prosím. Ovšemže nejen kobyly, husičkami a myslivečky slynou české lidové písně. Jedna z nich prozrazuje třeba i jakousi náklonnost k pití. Pane bra -atříčku dobrý den den den, dobrý den. Půjčte mi korbýlek na týden den den den, na týden. Ten dotěrný ochmelka se ale se zlou potázal. Kdepak zapůjčit na týden korbílek! Nepůjčím, nedám – slyší z úst dotazovaného pana bratříčka – nepůjčím, nedám, potřebuji sám, každý den den den, každý den. Jsou ale i jisté písně plné varování a dobře myšleného nabádání. Třeba ta Masarykova oblíbená o tom jak se tomu synkovi polámalo kolečko a tatíček mu domlouvá, aby dal to polámané kolečko spravit a naučil se tak hospodařit. Ale těch mravokárných není naštěstí mnoho. A jsou i písně o Honzo-

vi, české to hrdinné postavičce. Já nechci žádného jen Honzu samého... Honza ten mě bude vozit v krytém voze – v krytém voze s čtyřma koňma... a tak dále. Nu prostě, není subjektu, o němž bychom my Češi nebyli kdy nedovedli něco zazpívat.

Ale nějak jsme se nedotknuli Moravěnky. Nikoli z nepozornosti nebo z trucu. My Čížkové a hlavně my Pražáci, my těm Moravanům ty jejich synkopy a ten elán i dost nepokrytě závidíme. Ty naše české popěvky jsou tak dost protáhlé a poznamenané barokem, ne že by to byly utahaniny, to zas ne, ale postrádají většinou toho řízu. Té moravanské vevy a chuti pustit se do toho. A tak trochu i toho občasného rozbolestnění, toho žalu, to holt ti Moravané, ta chasa ušlechtilá a žádostivá boje, ti to dovedou a dovedou nám pobaroknělým Čížkům dávat flek na druhou. Především ti ogaři z Valašska a z Moravského Slovácka! Leč papíru ubývá a bylo mi diskretně naznačeno, že prý prrr, že prý raději až zase příště. Nuže tedy až příště. Ovšem bude-li dost té kuráže tou Moravěnkou proběhnout! Vždyť oni tam na mě na falešného Pražáka vždycky házivali kameny. Tedy pomyslně.

MÁTE JIŽ ZAPLACENÉ ČLENSKÉ PŘÍSPĚVKY \$25? MÁTE JIŽ ZAPLACENÝ 2009 VĚSTNÍK \$25?

Český *dialog* Czech *Dialogue*

Nezávislý kulturně politický dvouměsíčník vychází již od roku 1990, tedy devatenáctým rokem. Je zaměřen na udržování kontaktů se zahraničními Čechy. Jeho záměrem bylo zrušit uměle vytvořenou bariéru mezi lidmi TADY a TAM, tedy mezi těmi, kteří zůstali v Československu a mezi těmi, kteří odešli do exilu.

Za osmnáct let jeho existence se podařilo vytvořit periodikum s takovými články a názory, které v jiných časopisech nenajdete. Velká část čtenářů je také z České republiky; zajímá se o osudy i aktivity Čechů žijících v nejrůznějších koutech naší planety, ať už jsou to USA, Kanada, Austrálie, většina evropských států, ale i Argentina, Brazílie, Nový Zéland, Jihoafrická republika a další země. Vydavatelem časopisu je občanské sdružení Mezinárodní český klub a šéfredaktorkou Eva Strížovská.

Do časopisu přispívají autoři z ČR i ze zahraničí: historička Jana Volfová (ČR), Martin Mejstřík (ČR), spisovatel Ota Ulč (USA), Barbara Semenov (Austrálie), Michaela Swinkels (Belgie), Věra a Karel Pokorných (Holandsko), Blanka Kubešová (Švýcarsko), Jitka Vykopalová (Švédsko), Václav Židek (Německo) aj. Naším autorem byl také spisovatel Jan Beneš, který už bohužel není mezi námi.

Kromě politických, kulturních a historických článků obsahuje mnoho názorů v příspěvcích a dopisech čtenářů. Vzhledem k tomu, že někteří mladší čtenáři v zahraničí mají potíže se čtením v českém jazyce, obsahuje časopis také anglické překlady vybraných článků.

Napište nám. A nezapomeňte si napsat o informace o oblíbeném **Českém kalendáři** – knížce, která přináší spoustu milého čtení.

Objednávky můžete adresovat přímo na: Český dialog, Sokolovská 179, 190 00 Praha 9; tel. 420 266 311 241 (dopoledne), fax 420 222 221 344, mobil 420 739 091 057, e-mail: strizovska@seznam.cz, m.fialkova@centrum.cz nebo kontaktovat naši milou zástupkyni v Austrálii: Jana Ruzicka, 82 Cardwel Str., Arakoon, NSW 2431, e-mail: **Ruzickajana@yahoo.com.au**

OBJEDNEJTE SI, POMŮŽETE UDRŽET OJEDINĚLÝ ČASOPIS

BÁSNÍŘKA HANA GERZANIČOVÁ Bořek Šindler

Sokolská knihovna naší sydneyjské Jednoty byla obohacena dvěma svazčky poesie Hany Gerzaničové. Je to v roce 1999 v Plzni vydaná sbírka *Kam cesty vedou* a *Hrozny okamžiků* z roku 2008. Tato plodná básnířka nám zde ovšem není neznáma. Žila tu s námi v Sydney nějakých dobrých čtyřicet let a snad i skoro padesát. Vychovala zde v Austrálii všech svých šest dětí. Měla živý zájem o český život zde a působila v Československém Country clubu. Několik let po smrti svého prvního manžela, Honse, kterého si vzala již po válce v Evropě, zůstala po hezkých pár let sama, ale před návratem do rodné Plzně se vdala za československého občana z Podkarpatské Rusi, Michala Gerzaniče a odjeli spolu do České republiky bydlet v plzeňské vile nakhonec zděděné po mamince. Před několika léty skončil i druhý manžel a Hana, dnes již přesosmdesátice, zůstává v rodné Plzni. Tam se narodila v roce 1928 jako dcera středoškolského profesora Šlaufa. Moje manželka i já jsme slečnu Šlaufovou, tedy v Austrálii paní Honsovou, i jejího prvního manžela dobře znali – bydleli jsme po léta nedaleko od sebe, a občas jsme se stýkali.

Radostí Hany bylo pouštět českou hudbu a také magnetofonové pásky namluvené jejím tatínkem, profesorem Šlaufem. Byl to zřejmě člověk mimořádně vzdělaný, výborný vypravěč a také básník. Poslouchat jeho natáčky bývalo nezvyklým potěšením, skoro jako poslouchat modlitby. Hana zřejmě kráčí v otcových šlépějích – o poesii se zajímala a poesii tvořila už od útlého mládí a nepřestávala ani jako unavená matka s šesti dětmi v náručí a na krku. Vždycky štihlounká jako prut, usměvavá, nikdy neporažená ranami života, často vídaná v širokánských dámských kloboucích a vždycky schopna do hovoru zaplést několik těch tatínkovo kalhot a strýčkovy narozenin.

Svou anglicky psanou tvorbu kdysi začala publikovat v Austrálii pod jménem Hana Hons, dovidáme se z glosy vydavatele. Je členkou svazu australských spisovatelů a básníků a mnoha jiných literárních sdružení. Za svoji básnickou tvorbu byla vyznamenána Národní knihovnou USA oceněním básník roku 1999 a v roce 2002 převzala medaili Za mezinárodní zásluhy o poesii a byla zařazena do Mezinárodní síně slávy v americké Filadelfii, dočítáme se dále mezi slovy vydavatele. V České republice vydala několik sbírek poesie. V neposlední řadě se její řádky dostávaly občas i na stránky našeho sokolského Věstníku. Přejme jí další dlouhá léta plodné literární práce a nezmenšenou chuť do dalších let.

JEŠTĚ SE VRACÍM

Ještě se vracím,
ještě jedenkrát
vychutnat,
Tebe pohladit,
lépe Tebe znát,
západočeský kraji,
jak zvolna
listy podzimu Tě zdobí –
- Než opět zmizím
jak ta čára v nebi -

Ještě se vracím
v lesů dech a stíny
chci vidět v mlze
rudé jeřabiny,
zorané lány,
kde klíčilo
a létem žito zráló -
- krásných okamžiků
zůstane vždy málo.

Ještě se vracím,
večery se krátí,
tu a tam žlutý list
k zemi padá,
Do dálek píši
očima poselství:
„Mám Tě ráda
západočeský kraji !“
- zda stopy kroků
mlčky vzpomínají ???

Ještě se vracím,
ještě jedenkrát,
několik hodin
u Tebe se hrát –
Čas krátký
život dále krájí,
zelená větev bude záhy holá –
- odněkud neslyšně
dálka volá - volá -

Ze sbírky Kam cesty vedou

**SOKOLSKÁ RESTAURACE
V NÁRODNÍM DOMĚ JE UZAVŘENA.
POKUD MÁTE ZÁJEM O PROVOZOVÁNÍ
RESTAURACE PODEJTE PÍSEMNOU ŽÁDOST
S UVEDENÍM KVALIFIKACE
A ZKUŠENOSTÍ V TOMTO OBORU NA
ADRESU:**

**Sokol Sydney Ltd, 16 Grattan Cres,
Frenchs Forest NSW 2086**

www.toyzarama.com.au

**KOVAP Buy Czech Toys Online, All the big brands
such as Merkur, Kovap and Maly Genius**

WE Accept

MasterCard

VISA

WHAT'S ON IN OUR SOKOL

Sport:

Aerobics: Every Tuesday night 8.00 pm.
Nohejbal: RING JERRY Mob. 0407 940 570 **EVENINGS ONLY**
Volejbal: Young team: RING DANIEL 0402 477 744
Friday team: Every Friday night 8 pm
Saturday team: Saturday afternoons 4.30 pm on the dates
advertised on the pages of this issue.

Children: Call Jane 0438 014 125

Other sport activities: Any time by arrangement to fit-in with the above.
FOR HALL BOOKINGS RING MIREK Mob. 0413 021 305

Restaurant / Dining:

Our restaurant is temporarily closed
while we are looking for suitably qualified and experienced
people capable of running and managing it properly.
PLEASE SEND WRITTEN APPLICATIONS TO
Sokol Sydney Ltd, 16 Grattan Cres, Frenchs Forest 2086

FOR ALL ENTERTAINMENT AND SOCIAL EVENTS
WATCH OUT FOR ANNOUNCEMENTS IN "VĚSTNÍK",
SPECIAL ADVERTISING OR OUR WEBSITE:

www.sokolsydney.com

LIBRARY: Friday 8pm to 9 pm February to November

Roční předplatné Věstníku

Za 6 čísel \$ 25.00

Ceny reklam ve Věstníku

(6 čísel / 1 číslo)

Celá stránka \$ 240.00 / 100.00
Polovina stránky \$ 120.00 / 50.00
Třetina stránky \$ 80.00 / 33.00
Čtvrtina stránky \$ 60.00 / 25.00

VĚSTNÍK

Sokol Sydney Ltd

If undeliverable return to:

16 Grattan Cres

FRENCHS FOREST 2086

